

Budget 2022 och plan 2023–2024

Kommunfullmäktige 2021-06-23

Tilläggsbudget Kommunfullmäktige
2022-01-12

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att:

- Resultatmålet sätts till 2,5 procent för 2022
- Fastställa budgethandlingen för budget 2022 samt plan 2023–2024 enligt föreliggande förslag samt investeringsplan för åren 2022–2026
- Fastställa oförändrad skattesats till 22:60 kronor per skattekrona
- Ingå borgen, såsom för egen skuld, för AB Melleruds Bostäders låneförpliktelser upp till 190 Mnkr jämte därpå löpande kostnader.
- Fastställa att kommunens låneram 2022 utökas med 65 mnkr och beräknas därefter uppgå till 411 mnkr
- Ge kultur- och utbildningsnämnden i uppdrag att, i samverkan med extern part, utreda skolorganisationen i Melleruds kommun.
- Kommunstyrelsen får disponera avsatta medel för förfogandeanslaget
- Kommunstyrelsen får besluta om kompensation för löneökningar vid årlig lönerevision. Kommunstyrelsen får delegera beslutanderätten till kommunstyrelsens arbetsutskott.
- Kommunstyrelsen beslutar att kommunstyrelsens arbetsutskott får besluta om kompensation för årets lönerevision inom tilldelad ram, 11,5 mnkr.

Tilläggsbudget

Kommunfullmäktige beslutade om budget 2022 och plan 2023–2024, 2021-06-23 § 87.

Statens budget, som beslutades 16 december, innehöll nya bidrag till kommunen. Både generella bidrag och bidrag som finansierar nya åtagande som staten ålagt kommunen, den s.k. finansieringsprincipen. I tilläggsbudgeten har de generella statsbidragen höjts och anslag till några nämnder har justerats med motsvarande belopp. Resultatnivåerna och de finansiella målen är oförändrade från den budget som kommunfullmäktige beslutade i juni. Ramjusteringar har även gjorts mellan nämnder till följd av organisationsförändringar, ändring i reglementen, intern ränta och kompensation för lönerevision för 2021. Alla ändringar från kommunfullmäktigesbudget i juni är gulmarkerade.

Inledning arbetsprocess framtagande av budget

Inför budgetarbetet 2022 har kommunens nämnders presidier samt partigrupper tillsammans med kommunchefens ledningsgrupp haft presidiedialog i enlighet med kommunens styrprinciper. KSAU beslutade därefter, 2021-02-23 § 48, om budgetdirektiv till kommunchefens ledningsgrupp för att upprätta ett tjänstemannaförslag till budget för 2022 plan 2023–2024. Direktivet innebar uppräkningsför löner och övriga kostnader men inga ramtillskott/ramminskningar eller omfördelningar mellan nämnderna. I början av april redovisade och överlämnade kommunchefens ledningsgrupp ett tjänstemannaförslag till budget inom ramen för budgetberedningens direktiv. Arbetet var i första hand inriktat på året 2022 då nämnderna arbetar med att få en budgetbalans 2022 utifrån 2020 års underskott. Kommunfullmäktiges resultatmål på 2 % för 2023 och 2024 var inte uppfyllda. Förvaltningarna presenterade i förslaget effektiviseringar och omDispositioner för att finansiera ökade behov.

Tjänstemannaförslag till budget grundades på Sveriges kommuner och regioners (SKR) skatteunderlagsprognos från februari. Efter detta har budgetförslaget justerats med SKR:s skatteunderlagsprognos från april. Eftersom SKR:s skatteunderlagsprognos från april visar på en bättre utveckling av skatteunderlaget för 2022 och 2023 väljer majoriteten att utifrån tjänstemannaförslaget göra ett tillägg genom att ge kultur- och utbildningsnämnden ett tillfälligt anslag på 4 mnkr för 2022 avseende interkommunala kostnader och eventuell utbildningsskuld till följd av Covid-19. Genom detta behöver inte nämnden genomföra de åtgärder som föreslogs i tjänstemannaförslaget för att få en budget i balans. Majoriteten föreslår även att ge kultur- och utbildningsnämnden i uppdrag att, i samverkan med extern part, utreda skolorganisationen i Melleruds kommun.

Innehåll

Sammanfattning	5
Förvaltningsberättelse	6
Vision	7
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	8
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	9
<i>Samhällsekonomisk utveckling</i>	9
<i>Förutsättningar Mellerud</i>	11
<i>Förutsättningar nämnderna</i>	16
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	18
Balanskravsresultat.....	25
Nämnder	26
Kommunstyrelsen.....	27
Byggnadsnämnden	29
Kultur- och utbildningsnämnden	30
Socialnämnden.....	33
Ekonomiska rapporter	36
Resultatbudget.....	37
Kassaflödesbudget.....	38
Balansbudget	39
Driftbudget per nämnd	40
Investeringsbudget per nämnd	41
Investeringsplan.....	42

Sammanfattning

Budgeterat resultat för 2022 uppgår till 17 mnkr, vilket motsvarar 2,5 % av skatteintäkter och utjämningsbidrag. Året 2022 och 2023 är de budgeterade resultaten 14 mnkr respektive 8 mnkr.

Investeringarna budgeteras till 98 mnkr för 2022, varav 61 mnkr är hänförligt till affärsverksamheten. Totalt under perioden 2022–2026 budgeteras investeringarna till 356 mnkr, varav 214 mnkr är hänförligt till affärsverksamheten.

För perioden 2022–2024 beräknas soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen till 18,7 %, 19,6 % respektive 20,5 %

Skattesatsen är oförändrad under perioden, 22:60 kronor, per skattekrona. Budgeten bygger på en befolkningsminskning med 50 personer per år.

Nämndernas ramar utgår från budget 2021 med uppräknings för övriga kostnader med 0,5 % samt uppräknings för köp av huvudverksamhet med 2 %. Kostnader för lönerrevision har budgeterats på centralnivå och fördelas ut till nämnderna när förhandlingarna är klara.

Kommunallagen anger att kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning i verksamheten. Kommunerna ska i enlighet med detta ange både finansiella mål och mål för verksamheten för att god ekonomisk hushållning ska uppnås. Det är fullmäktiges finansiella mål och mål för verksamheten som definierar vad som är god ekonomisk hushållning för Mellerud.

Kommunfullmäktige har antagit följande finansiella mål:

- Soliditeten ska inklusive ansvarsförbindelse vara oförändrad eller öka.
- Låneskulden ska för den skattefinansierade verksamheten ej överstiga 30 tkr/invånare
- Resultatet ska minst uppgå till 2 % av intäkterna från skatter och bidrag.

Alla tre finansiella mål uppfylls år 2022 och 2023 men för 2024 uppnås inte målet om att resultatet ska minst uppgå till 2 % av intäkter från skatter och statsbidrag.

För styrning av verksamheten har fullmäktige antagit följande tre mål:

Melleruds kommun

- 1 Tar ansvar för vår livsmiljö, arbetar förebyggande och värnar förutsättningarna för ett gott liv i ett social, ekonomiskt och miljömässigt perspektiv
- 2 Är välkomnande och inbjuder till medskapande – internt och externt – för en utvecklad samhällsservice och ökad attraktivitet
- 3 Främjar företagsamhet, företagande och föreningsliv.

Förvaltningsberättelse

Fotograf: Martin Gustavsson

Förvaltningsberättelse

Vision

Visionen pekar ut riktningen för Melleruds kommun. Kommunfullmäktige har antagit följande vision för Melleruds kommun:

Mellerud – en attraktiv och drivande kommun i framkant av utvecklingen.

Vi står för företagsamhet, delaktighet och omtanke om varandra. Vi ger trygg välfärd till alla generationer, med särskild uppmärksamhet på det förebyggande arbetet med fokus på ungdomar och barnfamiljer.

För styrning av verksamheten har fullmäktige antagit följande tre mål:

Melleruds kommun

1. Tar ansvar för vår livsmiljö, arbetar förebyggande och värnar förutsättningarna för ett gott liv i ett social, ekonomiskt och miljömässigt perspektiv
2. Är välkomnande och inbjuder till medskapande – internt och externt – för en utvecklad samhällsservice och ökad attraktivitet
3. Främjar företagsamhet, företagande och föreningsliv.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Kommunfullmäktige beslutade under 2019 om en revidering av styrmodellen. Kommunen utgår från målstyrning för att leda och utveckla verksamhet och ekonomi. Fullmäktigemål för verksamheten är övergripande mål som ska utgå från visionen och sträcka sig från mandatperiodens andra år till nästa mandatperiods första år. Nämnderna konkretiserar fullmäktigemålen i nämndmål. Kommunfullmäktiges finansiella mål ska verka för att kommunens finansiella ställning inte försvagas.

Budgeten beslutas av kommunfullmäktige i juni varje år. Under hösten som följer tar nämnderna fram detaljbudgetar. Under året görs två uppföljningar med prognoser inklusive delårsbokslut samt ett årsbokslut. I delårsbokslutet och årsbokslutet redovisas även måluppfyllelsen. Nämnderna bestämmer i vilken omfattning de vill ha uppföljningar från sina förvaltningar, flera av dem har uppföljningar månatligen. Dialogträffar sker tre gånger under året mellan nämndpresidier, kommunstyrelsens arbetsutskott och kommunens ledningsgrupp, i samband med budget, delårsbokslut och bokslut.

Kommunstyrelsen ansvarar för att hålla uppsikt över hela den kommunala koncernen. Uppföljning av kommunens verksamheter har sin utgångspunkt i väsentliga avvikelser mellan budget, mål och utfall. Vid befarade underskott kallas nämnderna till dialog med kommunstyrelsens presidium för att redovisa åtgärder för att minska underskottet.

Kommunstyrelsen har inom ramen för uppsiktsplikten ett övergripande och samordnande ansvar för internkontroll. Enligt reglementet för interkontroll ansvarar varje nämnd att utifrån riskbedömningar anta en internkontrollplan. Uppföljning av nämndernas internkontroll ska årligen redovisas till kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen ska med utgångspunkt från nämndernas rapporter utvärdera kommunens system för internkontroll och föreslå förbättringar i de all det behövs.

Kommunstyrelsens uppsikt har utvecklats med regelbundna dialoger med kommunalförbundet Dalslands Miljö- och energiförbund och Melleruds bostäders presidier. Bolagets prognoser och delårsrapport samt förbundets delårsrapport med prognos behandlas av fullmäktige. Kommunfullmäktige tillsätter representanter till Melleruds bostäder och Dalslands Miljö- och energiförbund. Kommunen styr Melleruds bostäder via ägardirektiv och förbundet via förbundsordning.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Samhällsekonomisk utveckling

Ekonomi befinner sig i en återhämtningsfas

Trots omfattande restriktioner och vågor av hög smittspridning befinner sig ekonomin i en återhämtningsfas både globalt och i Sverige. Under 2021 beräknas konjunkturen stärkas allt snabbare och prognosen för svensk BNP-tillväxt är dryga 3 procent, vilket skulle innebära att raset från 2020 hämtas igen. Att BNP i princip hamnar på samma nivå som två år tidigare – skulle normalt sett beskrivas som två förlorade år. Men utifrån den berg- och dalbana som pandemin försatt världsekonomin i framstår återhämtningen snarast som en framgång, när man betänker de dramatiska nedgångarna i ekonomierna under våren 2020.

I takt med sjunkande smitta och minskad vårdbelastning kommer olika typer av restriktioner att kunna mildras, vilket framför allt till hösten antas ge extra skjuts till konjunkturen. Inte minst kommer utvecklingen att gynna de inhemska tjänstenäringar som dämpats mest av pandemi och restriktioner. Pandemin kan inte "utrotas lokalt" och troligen kommer mycket av det globala vaccinationsarbetet att kvarstå 2022, speciellt i den fattigare delen av världen. Mycket talar för att Sverige, samt en rad utvecklade länder, når en bra bit på vägen under 2021.

Det kommer att dröja flera år innan arbetsmarknaden är återhämtad efter pandemin. Förutom "mer arbete per sysselsatt" i år och nästa år, antas krisen driva på en strukturomvandling. Det kommer att vara en stor utmaning att förbättra matchningen på arbetsmarknaden, genom utbildning och omskolning, för att bryta trenden för framför allt utsatta gruppers arbetslöshet. En del av de jobb som har gått förlorade kommer sannolikt inte tillbaka. Trots en tämligen snabb svensk konjunkturuppgång beräknas i scenariot att andelen arbetslösa i flera år överstiga nivån som gällde före pandemin. I den medelfristiga framskrivningen ebbar lågkonjunkturen ut först 2024.

Källa: SKR ekonomirapporten maj

Procentuell förändring (om inget annat anges)	2020	2021	2022	2023	2024
BNP	-3,1	3,2	3,5	1,9	2,0
Sysselsättning timmar	-3,8	1,8	2,4	0,9	0,7
Arbetslöshet	8,6	8,8	8,1	7,8	7,5
Timlön, konjunkturlönestatistiken	2,1	2,6	2,2	2,4	2,4
Inflation, KPIF	0,5	1,8	1,4	1,8	2,0

Källa: Sveriges Kommuner och Regioner cirkulär 21:20

Förbättring av skatteunderlagstillväxten 2021

Sveriges kommuner och regioner (SKR) räknar med att lönesumman ökar betydligt mer 2021 än 2020. Det beror främst på en tilltagande ökning av arbetade timmar under andra halvåret, tack vare minskad smittspridning och att en stor andel av befolkningen då bör vara vaccinerad. Inkomster från sjuk- och föräldrapenning börjar återgå till mer normala nivåer men arbetslöshetsersättningarna fortsätter öka i snabb takt. Totaleffekten medför en klar förbättring av skatteunderlagstillväxten 2021. SKR bedömer att

kommunernas resultat 2021 blir relativt starkt, till följd av återhämtningen i ekonomin och att de generella statsbidragen även 2021 ligger kvar på en relativt hög nivå.

Konjunkturåterhämtningen ger tillfälligt hög skatteunderlagstillväxt 2022

För nästa år visar SKR:s prognos att skatteunderlagstillväxten tilltar till den historiska trenden, för att 2023 och 2024 åter falla tillbaka till väsentligt lägre ökningstal. Den bygger på ett scenario för den samhällsekonomiska utvecklingen, som efter 2021 innebär stadig konjunkturförbättring med ihållande stor ökning av arbetade timmar, framför allt 2022. Därefter ökar arbetade timmar långsammare men ändå i relativt hög takt både 2023 och 2024, då arbetsmarknaden når konjunkturrell balans. Löneökningarna tilltar gradvis i vår framskrivning men är måttliga i ett historiskt perspektiv.

Det närmsta året ser förhållandevis ljusst ut under förutsättning att "verksamhetsskulder" inte har byggts upp som till exempel försämrade studieresultat. En bra realskatteunderlagsutveckling väger upp det faktum att de generella statsbidragen minskar. För 2023 upphör det tillfälliga statsbidrag som beslutades i budgetpropositionen för 2020. Detta i kombination med att skatteunderlagstillväxten bedöms falla tillbaka medför att ekonomin försvagas i kommunerna. Det är därför viktigt att inte göra nivåhöjande satsningar för 2022 som kvarstår året därpå när de tillfälliga statsbidragen är borta och skulle medföra lägre resultatnivåer. För år 2024 bedöms kommunerna behöva vidta åtgärder eller erhålla statliga tillskott för att ha en bra resultatnivå. Ett bra resultat är nödvändigt för att kunna finansiera investeringsnivån. En ökad upplåning innebär ökade finansiella kostnader och mindre medel till verksamheten.

Källa: SKR Cirkulär 20:21

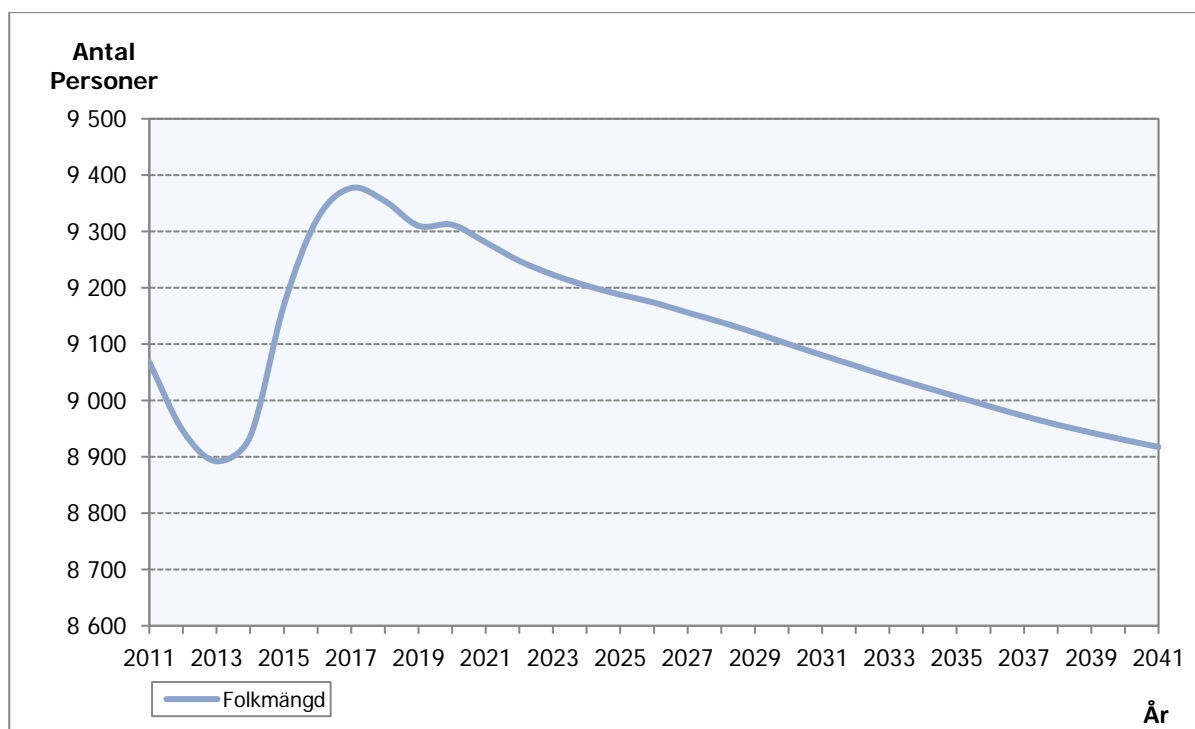
Förutsättningar Mellerud

Befolkningsminskning

Kommunens största inkomstkälla är skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning. Skatteintäkterna påverkas främst av utvecklingen av skatteunderlaget i riket och av kommunens invånarantal.

Antal invånare i Melleruds kommun har under lång tid minskat. En minskning av antalet invånare ger lägre skatteintäkter och försämrade planeringsförutsättningar. För åren 2014 - 2017 bröts denna trend tillfälligt och befolkningen ökade när kommunen tog emot många nyanlända. Under 2018 började befolkningen åter att minska. Födelsenettet har varit negativt under många år och det tidigare positiva flyttnettet har i stort sett upphört. För 2020 är invånarantalet i stort sett oförändrat från 2019. Födelsenettet var fortsatt negativt men inflyttningsnettot från utlandet var positivt och motverkade födelsenettet.

Enligt den senaste befolkningsprognosen från SCB minskar Melleruds invånarantal fram till 2041. Enligt prognosen fortsätter födelsenetto vara negativt och nettoinflyttandet ökar endast marginellt. En minskning av antalet invånare ger försämrade finansieringsförutsättningar. Mellerud är beroende av bidrag från de kommunala utjämningsystemen och dessa fördelas utifrån antal invånare, detsamma gäller generella statsbidrag.

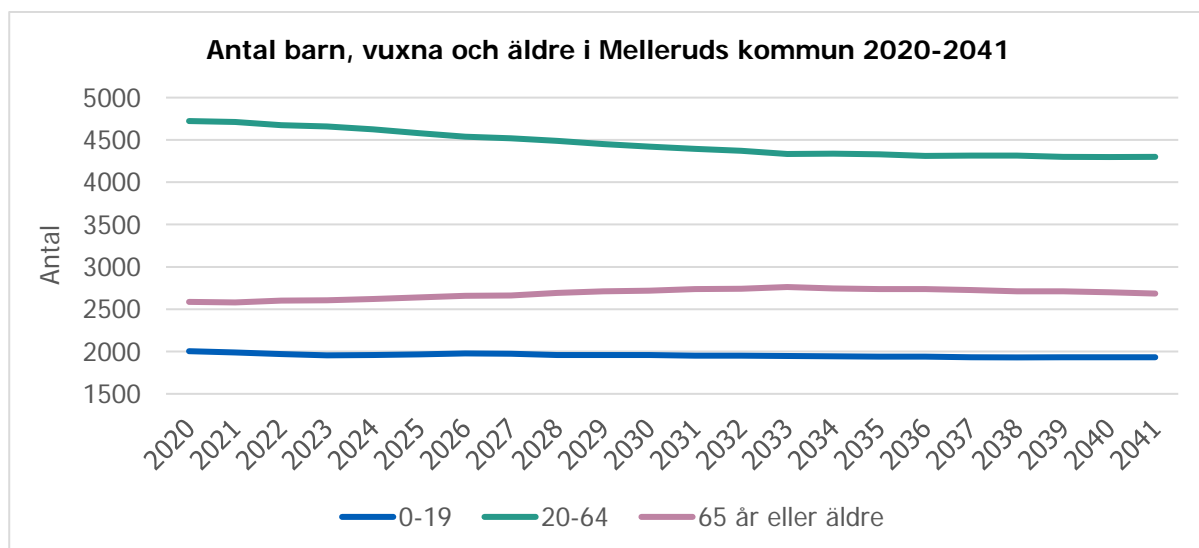
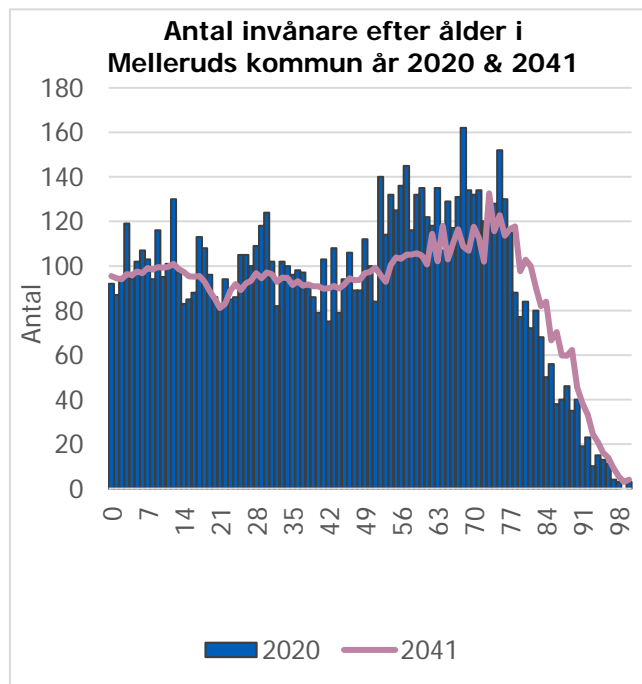
SCB har även gjort en befolkningsprognos för skolområdena Åsensbruk, Åsebro, Dals Rostock och centrala Mellerud. I samtliga områden minskar befolkningen förutom i Melleruds tätort.

Befolkningsutvecklingen är av yttersta vikt för kommunens verksamhets- och investeringsplanering. Men lika viktigt ur en kommunal synvinkel är befolkningsstrukturen, då framför allt invånare i de äldre och yngre åldrarna i högre utsträckning efterfrågar välfärdstjänster än invånare i arbetsför ålder. För de yngre handlar det framför allt om förskola och skola och för de äldre om äldreomsorg och sjukvård.

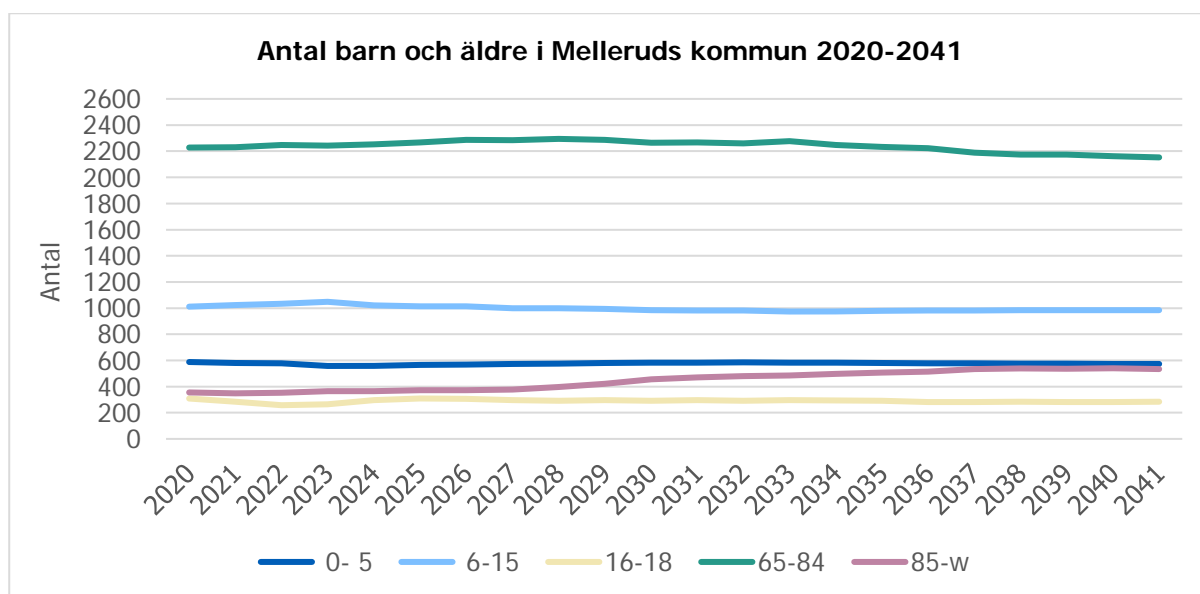
Mellerud har en hög grad äldre befolkning, ca 28 procent av invånarna är över 65 år och 2030 beräknas andelen öka till 30 procent. Både beroende på ökat antal i gruppen och en minskning av antalet invånare. Medelåldern i Melleruds kommun är hög jämfört med riket.

Diagrammet till höger visar en jämförelse mellan antalet invånare i Melleruds kommun efter ålder år 2020 och 2041. Befolkningen i arbetsför ålder i Mellerud sjunker och befolkningen blir äldre.

Försörjningsbördan ökar när de som är sysselsatta behöver försörja fler individer. Det ställer stora krav på prioritering av de offentliga resurserna och servicen till medborgarna kan komma att behöva förändras och omprioriteras.

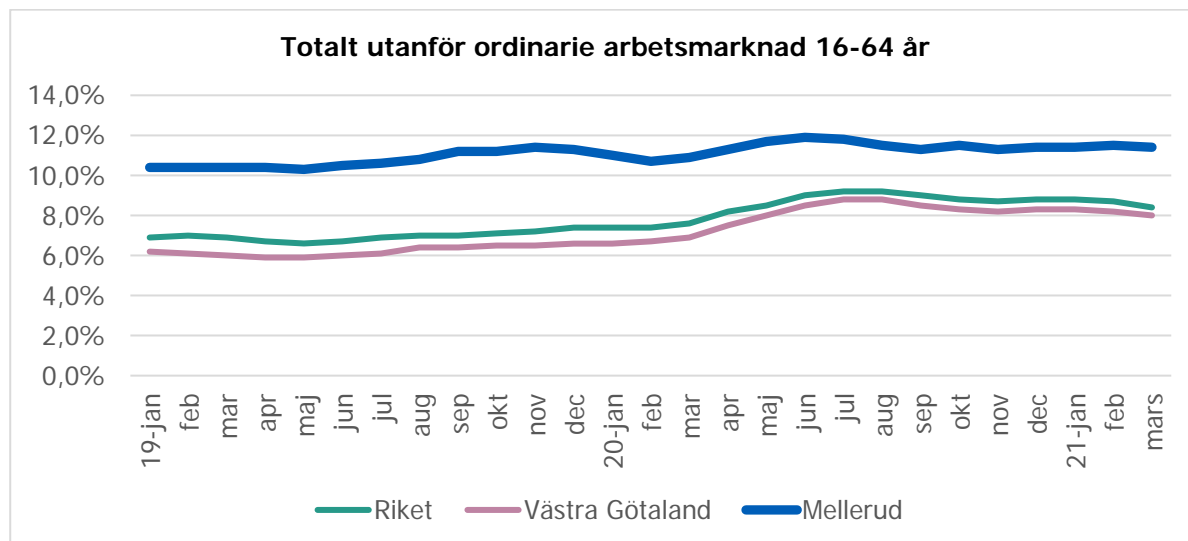

Liksom riket visar prognosen på en ökning i åldersgruppen äldre. Den demografiska prognosen för Mellerud skiljer sig jämfört med riket. Liksom riket visar prognosen på en ökning i åldersgruppen äldre. För barn och unga förväntas ingen ökning.

Fram till år 2041 är antalet barn i åldern 0–5 år i stort sett oförändrat medan antalet i åldern 6–18 år minskar marginellt. Däremot visar prognosen för delområdena på en minskning i samtliga skolområden förutom Melleruds tätort. Antal personer i åldern 85 år och äldre ökar med 184 personer till 2041. I åldern 65–84 år sker en ökning till år 2033 för att sedan minska. För 2041 prognostiseras antalet var 70 färre än 2020.

Hög arbetslöshet i Mellerud

Diagrammet ovan visar antalet arbetslösa i Mellerud, riket och Västra Götalandsregionen mellan januari 2019-mars 2021.

Arbetslösheten i kommunen har ökat något från 2019 (11,3 %) och var i mars 11,4 %. Vilket är betydligt högre än rikets 8,4 % och Västra Götalandsregionen 8,0 %. Av antalet arbetslösa var 166 st öppet arbetslösa och 310 st i program med aktivitetsstöd. Arbetslösheten i kommunen har inte ökat lika mycket som i riket eller regionen till följd av Covid-19. Ungdomsarbetslösheten har ökat men fler ungdomar deltar i arbetsmarknadsåtgärder.

Skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning

Kommunens största inkomstkälla är skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning. De utgör närmare 80 % av de totala kommunala inkomsterna. Skatteintäkterna påverkas främst av kommunens invånarantal och utveckling av skatteunderlaget i riket. Skatteintäkterna i budget och prognoser budgeteras och redovisas i aktuell inkomstnivå. Skatteintäkterna för 2022 grundas på taxeringsutfallet från 2019 uppräknat med SKL:s bedömning av uppräkningsfaktorer i riket för 2020, 2021 och 2022. Slutlig justering av det faktiska utfallet för 2022 sker efter taxeringen 2023 och regleras i januari 2024.

Skatteintäkter är beräknad efter SKR:s (Sveriges Kommuner och Regioner) prognos 2021-04-29 samt SCB:s befolkningsprognos. Enligt SCB:s befolkningsprognos minskar antalet invånare med i snitt 30 invånare per år under perioden 2022–2024. Skatteintäkterna är beräknade efter en befolkningsminskning mer -50 invånare per år och oförändrad skattesats. Skattesatsen på 22,60 blir är oförändrad under skatteperioden.

De skatter och bidrag kommunen erhåller bygger på antalet invånare 1 november året innan budgetåret.

Antal invånare 1/11	2021	2022	2023
	9 294	9 244	9 194

Utöver skatteintäkter är bidrag och avgifter från kommunala utjämningssystemet, där intäkter från fastighetsavgiften ingår, en viktig inkomstkälla.

Det **kommunalekonomiska utjämningssystemet** syftar till att skapa likvärdiga förutsättningar för alla kommuner att tillhandahålla sina invånare likvärdig service oberoende kommuninvånarnas inkomster och andra strukturella förhållanden (geografiska, befolkningsmässiga, sociala faktorer mm). Den kommunalekonomiska utjämningen består av fem delar; inkomstutjämning, kostnadsutjämning, strukturbidrag, LSS-utjämning, införandebidrag och regleringsbidrag/avgift.

Inkomstutjämningen kompenserar för olikheter mellan olika kommuners skattekraft, det vill säga skillnaderna i invånarnas genomsnittsinkomst. Melleruds invånare har lägre medelinkomst än riket och får därför bidrag från inkomstutjämningssystemet.

Kostnadsutjämningen består av olika delar där kommuner med ogynnsam struktur får ett bidrag av staten medan kommuner med gynnsam struktur får betala till staten. Mellerud har en ogynnsam struktur mot riket och får ett bidrag i kostnadsutjämningen.

Kostnadsutjämningarna för 2021 är enligt preliminära beräkningar från SKR 29 april. Beräkningarna kommer att fastställas av SCB i december.

LSS-utjämningen ska jämställa kommunernas kostnader för L (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade). Mellerud erhåller bidrag i LSS-utjämningen. SS

Regleringsbidrag/avgift fördelas i kronor per invånare. Riksdagen har beslutat om tillfälliga generella statsbidrag för 2021 och 2022. För Melleruds del innebär detta 6 mnkr för 2021 som minskar till 3 mnkr för 2022 för att sedan upphöra 2023. Detta är inkluderat i förslaget

Fastighetsavgiften innebär att den kommuninvånare som äger en fastighet ska betala en avgift baserad på taxeringsvärde. Fastighetsavgiften är enligt prognos från SKR/SCB 2020–12 för 2021.

Staten avsatte från och med 2021 ett riktat permanent statsbidrag till äldreomsorgen på 4 miljarder. För Melleruds del innebär detta 5 mnkr för 2021. Detta bidrag ingår inte i skatteintäkter och utjämningsbidrag.

Mnkr	Prognos 2021	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024
Egna preliminära skatteintäkter	390	411	424	437
Slutavräkning	2			
Prognostiserad slutavräkning	5			
Summa skatteintäkter	397	411	424	437
Inkomstutjämnning	150	153	153	152
Kostnadsutjämnning	41	37	37	37
LSS-utjämnning	25	27	27	27
Fastighetsavgift	25	25	25	25
Regleringsbidrag	27	24	17	17
Generella bidrag	4	7	7	7
Summa generella statsbidrag/utjämnning	272	273	266	265
Summa	669	684	690	702
Procentuell förändring skatteunderlag	3,2	4,2	3,3	3,1
<i>SKR april, cirkulär 21:20. Tillägg har gjorts enligt SKR september cirkulär 21:34</i>				

Regleringsbidraget

Ökning av det generella statsbidraget med 1,8 mnkr per år. Tillskott enligt finansieringsprincipen med 0,4 mnkr 2022, 0,9 mnkr 2023 och 3,3 mnkr 2024. Ökan åtaganden framgår under respektive nämnd.

Generella bidrag

Bidrag avseende kommun med högt flyktingmottagande 3,4 mkr per år 2022–2024. Bidrag för kommun med särskild utmaning 3,3 mkr per år 2022–2024. Stödet förmedlas via Tillväxtverket. Stödet ska användas till det som kommunen anser bäst gynnar sina invånare.

Finansnetto

Finansiella intäkter avser främst borgensavgifter från AB Melleruds Bostäder. De finansiella kostnaderna består av räntor på upptagna lån samt av ränte- och basbeloppsuppräknning av den del av pensionsskulden som ingår i balansräkningen. Ränta för lån har beräknats till 1,5 % för perioden 2022–2024. Beräkningen är gjord utifrån en nyupplåning på 65 mnkr under 2022 och ytterligare 55 mnkr under 2023–2024. En allt större del av räntekostnaderna finansieras genom affärsverksamhetens taxor.

Pensioner

Kommunernas **pensionsredovisning enligt "blandmodellen"** innebär att pensionsrätt som är intjänad före 1998 inte redovisas som skuld i balansräkningen utan som ansvarsförbindelse. Det innebär att kommunens pensionskostnader belastas både med kostnader för de som redan gått i pension och för de som arbetar nu. För de som arbetar nu och som är födda före 1986 är pensionskostnaden den avgift på 4,5 % som varje anställd får utbetalt för att placera själv. De som idag tjänar över 7,5 gånger prisbasbeloppet har rätt till en förmånsbestämda ålderspensionen (FÅP:en). Kommunen har en försäkringslösning för den förmånsbestämda ålderspensionen, där kommunen betalar in en premie löpande till försäkringsbolaget istället för att redovisa denna som en skuld i balansräkningen. För arbetstagare födda 1986 eller senare är pensionskostnaden helt avgiftsbaserad med 4,5 % under "taket" (7,5 inkomstbasbelopp) och 30 % över.

Pensionskostnaderna och pensionsskulden är beräknade efter Skandias prognos från december. RIPS-kommittén har fattat beslut om ändrade livslängdsantagande för beräkning av pensionsskulden. Detta ingår inte i Skandias prognos från december. Det påverkar dock kommunens pensionsskuldkostnader marginellt eftersom kommunen har en försäkringslösning för den förmånsbestämda ålderspensionen, där kommunen betalar in en premie löpande till försäkringsbolaget som sedan tar över de framtida pensionsutbetalningarna. Ansvarsförbindelsen, pensionsrätt intjänad före 1998 som inte redovisas som en skuld i balansräkningen, kommer troligtvis att öka vilket kommer innebära lägre soliditet. Diskonteringsräntan kommer ligga kvar på oförändrad nivå som 2020.

Förutsättningar nämnderna

Jämfört med budget 2021 har nämnderna fått följande generella ramförändringar i enlighet med KSAU:s direktiv:

Uppräkning	2022
Personalkostnader	Se nedan
Övriga kostnader	0,5%
Köp av huvudverksamhet	2,0%
Intäkter	0%

Övriga budgetdirektiv till kommunens ledningsgrupp från KSAU

Tjänstemannaförslaget som togs fram grundades på en befolkningsminskning med 50 personer och oförändrad skattesats för beräkning av skatteintäkter. Direktivet innebar inga ramtillskott/ramminskningar eller omfördelningar mellan nämnderna utan ökade behov eller satsningar ska finansieras genom effektiviseringar och omdisponeringar. Förfogandeanslaget ökades med 3 mnkr. Resultatnivån skulle höjas till 2,5 % vilket inte uppfylls förutom för 2022. Majoriteten har gjort ett tillägg till tjänstemannaförslaget genom ett tillfälligt bidrag till kultur- och utbildningsnämnden för 2022.

Personalkostnader

Utrymme för löneökningar budgeteras centralt och fördelas till respektive nämnd efter att de lokala förhandlingarna är klara. Ramuppräknings för förtroendevaldas arvode, timlöner etc. kompenseras direkt i ramarna. Eventuella löneförändringar som sker vid sidan om den årliga löneöversynen kompenseras inte.

Löpande kostnader

I löpande kostnader inbegrips köp av varor och tjänster. Inflationen beräknas uppgå till 1,3 % för 2021 enligt KPIF. I uppräkningsunderlaget har en schablonuppräknings på 0,5 % använts för "löpande kostnader" för att kompensera för inflation. Det innebär att del av inflationen måste mötas av en kostnadsänkning. Kostnader för köp av huvudverksamhet konto 4630 räknas upp med 2% då dessa kostnader är relaterade till lön. Kostnadsökningar därutöver ska inrymmas i tilldelad ram.

Intäkter

Verksamheternas intäkter har inte schablonuppräknats, de flesta taxor har någon form av maxtaxa. De specialdestinerade statsbidragen kan inte påverkas. Övriga taxor är små och påverkar finansieringsförutsättningarna marginellt.

Internränta

Kommunen följer SKR:s rekommendationer för internränta för beräkning av nämndernas kapitalkostnader. För år 2022 är den sänkt med 0,25 % till 1 %.

Omdisponering telefonikostnader

Kostnader för anknytningar i växeln internfaktureras idag respektive nämnd. För att minska det administrativa arbetet flyttas nämndernas kostnader för detta till kommunstyrelsen.

Demografiska förändringar

Det finns ingen beslutad resursfördelningsmodell som justerar volymförändringar för barn, elever och äldre utifrån befolkningsprognos. Antalet barn och elever förändras endast marginellt under åren 2022–2024. För 2022–2023 ser nämnden ingen anledning att ta höjd för att omfånget på hemtjänsten ska öka väsentligt utan eventuella volymökningar bör kunna hanteras inom ordinarie drift. Inom äldreomsorgen sker enligt prognos en utökning av antalet SÄBO-platser för demensboende under slutet av perioden men driftkostnaderna för detta bedöms att kunna hanteras genom effektiviseringar.

Tkr	KF, ÖF, VN, REVISION	KS SAM	KS KSF	BN	KUN	SN
Budget 2021	2 741	27 215	57 032	2 833	236 669	296 979
Löneuppräknning timlöner, OB ers, arvoden mm	32	185	90	10	43	1 176
Övrig uppräknning 0,5 %	6	290	182	4	295	305
Köp av huvudverksamhet		60	345		525	525
Anslag Val	300					
Ökat förfogande anslag			3 000			
Tillfälligt tillskott 2022					4 000	
Fixar Malte		-150			150	
Deponikostnad renhållning till skattekollek.		500				
Kapitalkostnader		150				
Sänkt internränta	18	-2 111	-6		-9	-29
Interna kostnader		-948	7		473	255
Omdisponering av telefoni (växel)	-1	-45	323	-5	-124	-148
Justering lönerrevision, omorganisation ¹	4	5 802	-570	3104	-3 419	6 643
Ökat anslag revision	300					
Ramhöjande anslag					4 000	
Tillfälligt anslag Familjecentral						800
Tillfälligt anslag 2022					3 000	
Regleringar enligt finansieringsprincipen					100	300
Ökat anslag förfogandeanslaget			400			
Budget 2022	3 396	30 945	60 803	-262	245 703	306 806
<i>Justeringar för lönerrevision 2021, omorganisationer, internränta. Mer detaljerad specificering finns under respektive nämndsavsnitt.</i>						

Av kommunstyrelseförvaltningens budget avser 4,2 mnkr förfogandeanslaget. För 2023 och 2024 är förfogandeanslaget 8 mnkr.

Nämnder som har utökade behov eller satsningar på verksamhet kommer genomföra detta genom omdisponeringar inom ram och det redovisas under respektive nämndsavsnitt.

Affärsverksamheten

Affärsverksamheterna VA, renhållning och fjärrvärme förutsätts hålla 100 % avgiftsfinansiering. För denna del av kommunens verksamhet görs ingen schablonmässig uppräknning. En översyn av taxorna pågår och en förändring av taxorna är nödvändig för att finansiera kommande utbyggnad av VA-anlutningar inom vissa områden samt renhållningsverksamhetens ökade kostnader.

Statsbidrag

Förutom den budgetram som tilldelas från kommunfullmäktige finns ett stort antal riktade statsbidrag till verksamheten, som är avsedda för ett visst ändamål. Varje nämnd/förvaltning bedömer själva hur de ska hantera konsekvenserna av riktade statsbidrag och vad som händer när bidraget upphör.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

God ekonomisk hushållning

Kommunallagen anger att kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning i verksamheten. Enligt kommunallagen ska kommuner varje år upprätta en budget där intäkterna överstiger kostnaderna, det så kallade balanskravet. Budgeten ska innehålla en plan för verksamheten och ekonomin. Kommuner ska också ange finansiella och verksamhetsmässiga mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Kommunallagens krav klargör därmed att begreppet god ekonomisk hushållning har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv. Det finansiella perspektivet tar sikte på kommunens finansiella ställning och utveckling. Verksamhetsperspektivet tar sikte på förmågan att bedriva verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. Verksamhetsmål och finansiella mål hänger ihop för att en god ekonomisk hushållning ska uppnås.

Kommunen ska i enlighet med detta ange både finansiella mål och mål för verksamheten för att god ekonomisk hushållning ska uppnås. Det är fullmäktiges finansiella mål och mål för verksamheten som definierar vad som är god ekonomisk hushållning för Mellerud.

Definitionen av god ekonomisk hushållning avseende de finansiella målen är att: Innevarande generation ska inte överföra några obalanserade kostnader eller skulder till kommande generationer. Kommunfullmäktige har för 2021 beslutat om tre finansiella mål och tre mål för verksamheten. Nämnderna tar fram mål utifrån fullmäktiges verksamhetsmål. Dessa följs upp via nyckeltal. Det är nämndernas mål, kopplat till fullmäktigemålen, som ligger till grund för bedömning av fullmäktiges måluppfyllelse för verksamhetsmålen.

God ekonomisk hushållning i Melleruds kommun innebär att de finansiella målen uppnås och majoriteten av fullmäktiges mål för verksamheten uppnås eller delvis uppnås.

För styrning av verksamheten har fullmäktige antagit följande tre mål:

Melleruds kommun

1. Tar ansvar för vår livsmiljö, arbetar förebyggande och värnar förutsättningarna för ett gott liv i ett social, ekonomiskt och miljömässigt perspektiv
2. Är välkomnande och inbjuder till medskapande – internt och externt – för en utvecklad samhällsservice och ökad attraktivitet
3. Främjar företagsamhet, företagande och föreningsliv.

Kommunfullmäktige har antagit följande finansiella mål:

- A. Soliditeten ska inklusive ansvarsförbindelse vara oförändrad eller öka.** Soliditeten beräknas genom att ställa eget kapital minus ansvarsförbindelsen i förhållande till tillgångarna.
- B. Låneskulden ska för den skattefinansierade verksamheten ej överstiga 30 tkr/invånare.** Ökar antalet invånare så ökar återbetalningsförmågan och skulden kan öka eller omvänt.
- C. Resultatet ska minst uppgå till 2 % av intäkterna från skatter och bidrag.** För att ge värdesäkring av eget kapital och möjliggöra viss egenfinansiering av investeringar samt amortering av lån.

Avstämning mot Kommunfullmäktiges finansiella mål

Finansiella mål	Belopp i Mnkr	Prognos 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Soliditeten ska vara positiv inkl. ansvarsförbindelsen					
Soliditet inklusive ansvarsförbindelse ¹⁾		17,7%	18,7%	19,6%	20,5%
Mål= ska vara positiv eller öka		>0	>0	>0	>0
Låneskulden ska för den skattefinansierade verksamheten ej överstiga 30 tkr/invånare					
Långfristiga lån		346,5	411,3	451,3	466,3
Varav affärsverksamhet		132,3	223,4	260,1	283,6
Varav skattefinansierad verksamhet		214,2	187,9	191,2	182,7
Antal invånare		9 110	9 294	9 144	9 094
Låneskuld per invånare		23,5	20,3	20,9	21,2
Mål =< 30		<30	<30	<30	<30
Resultatet ska minst uppgå till 2% av intäkter från skatter och utjämningsbidrag					
Resultat		3,2%	2,5%	2,0%	1,1%
Mål		2,0%	2,0	2,0	2,0

1) Förändrat livslängsantagande för beräkning av pensionsskuld är inte beaktad i nuvarande uppgift om ansvarsförbindelsens storlek.

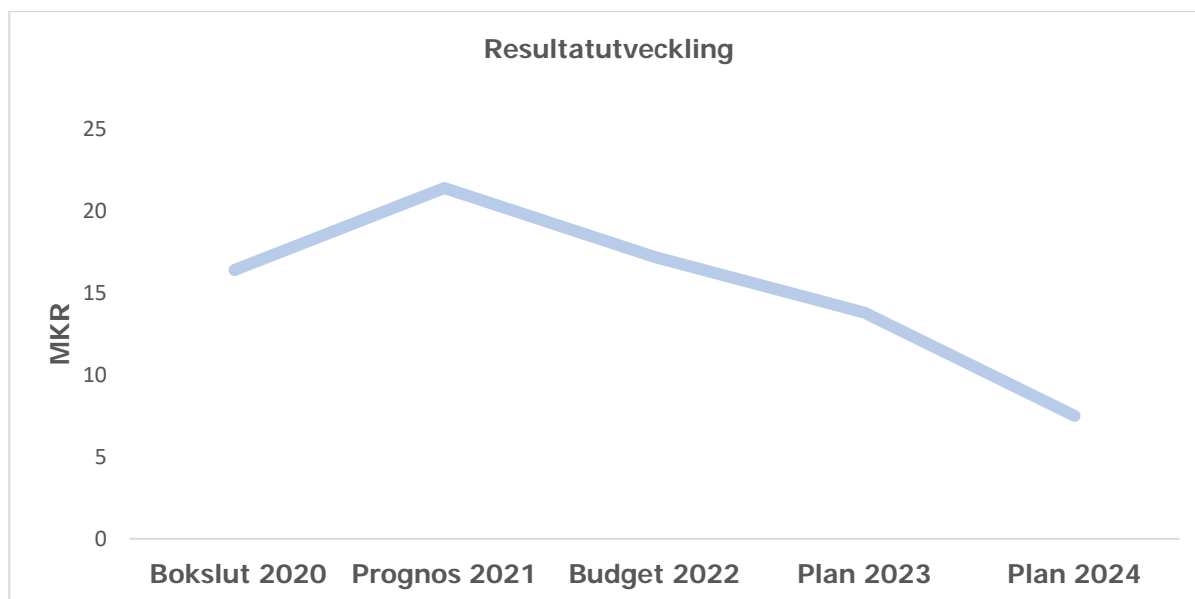
- A. Soliditeten** är positiv och ökar vilket framför allt beror på bra resultat och att ansvarsförbindelsen minskar. Det finns dock en viss osäkerhet. RIPS-kommittén har fattat beslut om ändrade livslängdsantagande för beräkning av pensionsskulden, vilket kommer innebära att kommunens ansvarsförbindelse ökar. Detta kommer innebära att soliditeten blir lägre än ovan redovisad prognos.
- B. Låneskulden** för den skattefinansierade verksamheten får maximalt uppgå till 277 mnkr med det beräknade invånarantalet på 9 244 invånare. Låneskulden beräknas öka med 120 mnkr under perioden vilket beror på investeringar i affärsverksamheten. Med föreslagen investeringsnivå bedöms målet uppnås trots minskat invånarantal.
- C. Resultatnivån** uppnås inte för planåret 2024. De minskade resultatnivåerna beror på en avtrappning av de generella statsbidragen, befolkningsminskning och lägre skatteunderlagstillväxt.

Ekonomisk analys

Resultat och kapacitet

Resultat och resultatutveckling

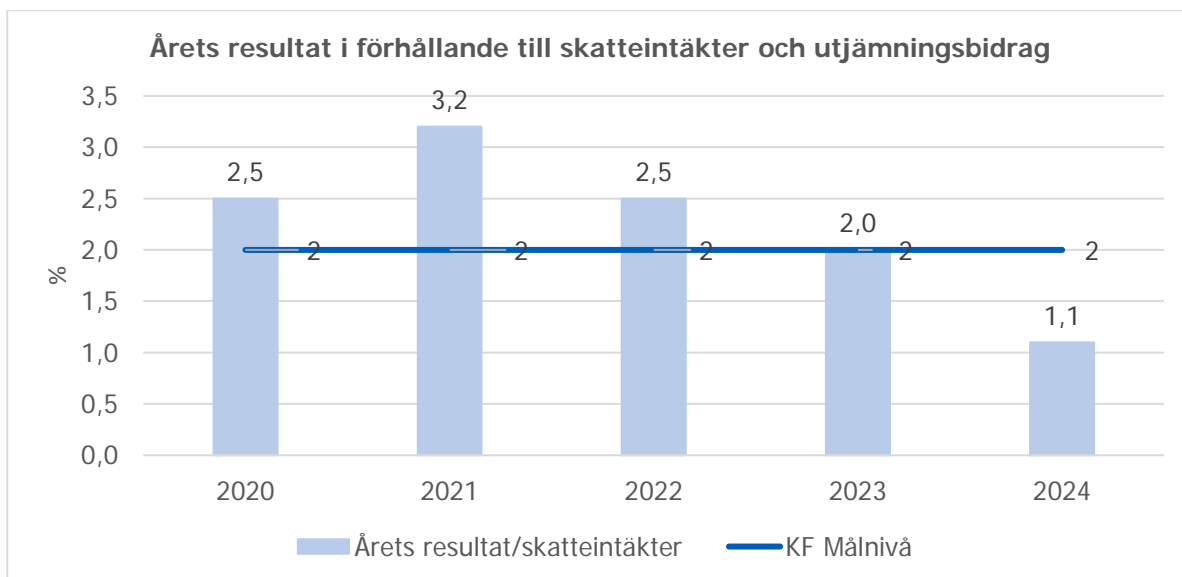
Budgeterat resultat uppgår till 17 mnkr för året 2022. Året 2022 och 2023 är de budgeterade resultaten 14 mnkr respektive 8 mnkr. I resultatet ingår inga jämförelsestörande poster. Budgetarbetet har främst varit inriktat på 2022, medan för de kommande åren har gjorts en mer översiktlig finansplan utifrån nu kända förutsättningar.

Det höga resultatet 2020 beror framför allt på tillfälliga tillskott för Covid-19. Det höga resultatet 2021 är en kombination av en positiv utveckling av skatteunderlaget, tillfälliga generella bidrag och minskade nettokostnader för nämnderna från 2020. De minskade resultatnivåerna beror på en avtrappning av de generella statsbidragen, befolkningsminskning och lägre skatteunderlagstillväxt.

Ett av kommunfullmäktiges finansiella mål är att resultatet ska uppgå till 2 % av skatteintäkter och utjämningsbidrag. Då kan en normal investeringsnivå för den skattefinansierade verksamheten skattefinansieras över en längre tidsperiod. Målet uppnås för 2022–2023 men under planperioden minskar de budgeterade resultaten. För att klara framtida investeringar samt den ökade åldrande befolkningen behöver resultatet ökas framöver och uppgå till minst 2 % av skatteintäkter och utjämningsbidrag.

Nettokostnader

Nämndernas ramar utgår från de befintliga ramarna med uppräknig för prisökningar. Kompensation för personalkostnader till följd av lönerrevision har budgeterats centralt.

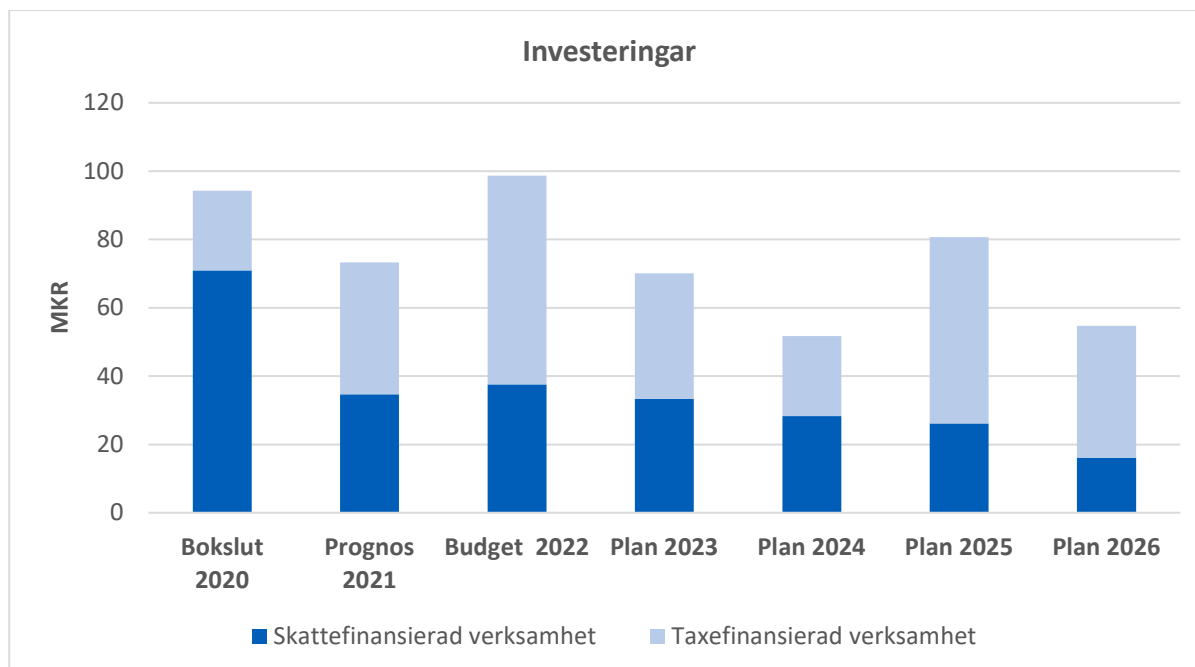
En förutsättning för att hålla en god ekonomisk hushållning är att nettokostnaderna på sikt inte överstiger de intäkter kommunen får genom skatteintäkter och utjämningsbidrag. Nettokostnadsandelen, nettokostnaderna som andel av skatter och generella statsbidrag är ett mått på detta och visar hur stor andel av kommunens intäkter som förbrukas av löpande drift.

Nettokostnadernas andel av skatteintäkter och utjämningsbidrag	2020	2021	2022	2023	2024
Nettokostnadsandel %	97,5	96,8	97,5	98,0	98,9

Under 2022 uppgår nettokostnaderna till 97,5 % av skatter och generella statsbidrag. Skillnaden upp till 100 % samt avskrivningsutrymme kan användas till att amortera på lån eller skattefinansiera investeringar. De kommande åren ökar nettokostnadsandelen och utrymmet för att skattefinansiera investeringarna minskar under slutet av perioden. För att nå resultatmålet på 2 % av skatter och bidrag krävs att verksamhetens nettokostnader sjunker med 6 mnkr 2024.

Investeringar

Investeringarna budgeteras till 99 mnkr för 2022, varav 61 mnkr avser affärsverksamheten. Totalt under perioden 2022–2026 budgeteras investeringarna till 356 mnkr, varav 214 mnkr avser affärsverksamheten. Tidsmässiga förskjutningar av investeringar kan förändra bilden mellan enskilda år. Överföringsbudget till 2022 är enligt Prognos 1 ca 30 mk och avser VA-projekt och ingår inte i ovan siffror.

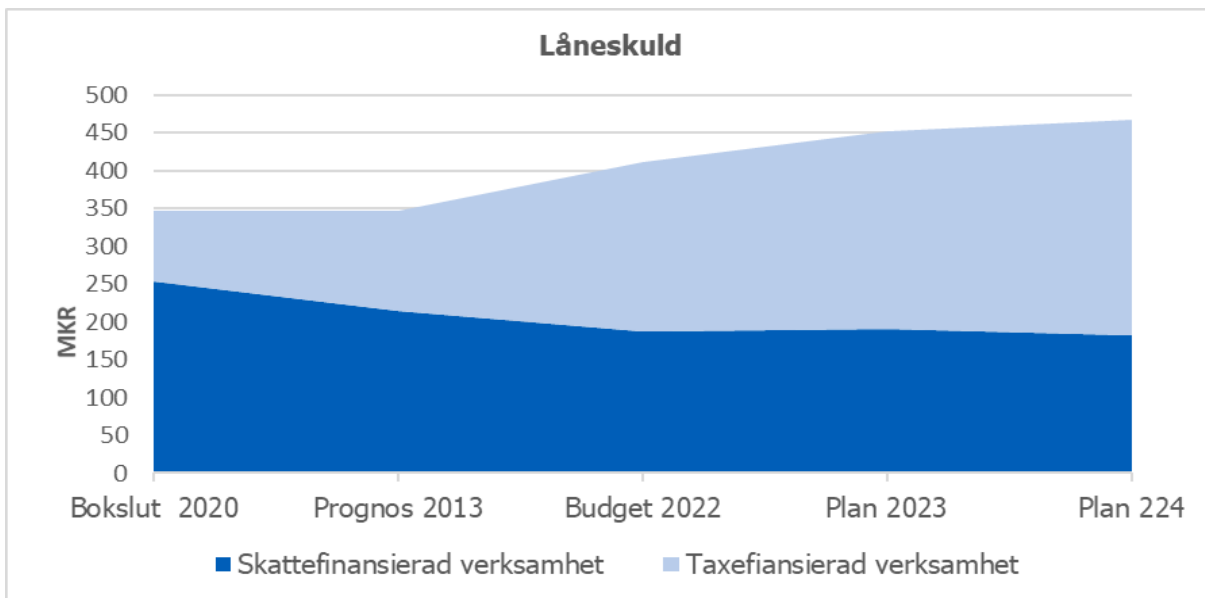

Överföringsbudget tillkommer.

Investeringarna för den skattefinansierade har anpassats till att inte överstiga resultat och avskrivningar för åren 2022–2023 vilket är i linje med kommunfullmäktiges Riktlinjer för investeringar. För 2024 behövs ett högre resultat än budgeterat 1 % eller en lägre investeringsnivå för att nå detta. Den taxefinansierade delen har en hög investeringsvolym de kommande åren. Planering för åren 2025 och 2026 är osäker och vissa projekt kan komma att bli senarelagda och eventuellt kan nya projekt tillkomma. Investeringarna behöver delvis finansieras via minskad likviditet och ökad upplåning. Inom den taxefinansierade delen uppgår VA-verksamhetens investeringar till ca 180 mkr mellan 2022–2026.

Låneskuld

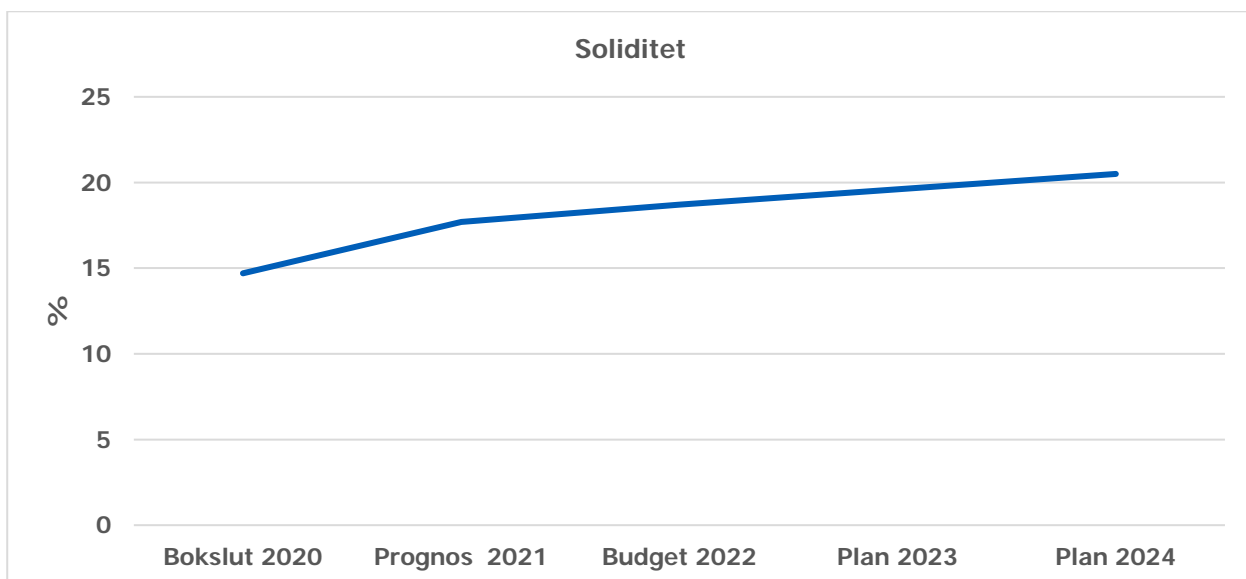
Den höga investeringsnivån inom främst den taxefinansierade verksamheten innebär att låneskulden ökar med 120 mnkr perioden 2022 - 2026 och uppgår därefter till 466 mnkr. Ökad upplåning innebär ökade räntekostnader. En översyn pågår av taxan inom de taxefinansierade verksamheterna för att möta de ökade driftkostnader och räntekostnaderna till följd av nyupplåning.

Risk och kontroll

Soliditet inklusive ansvarsförbindelsen

Soliditeten anger hur stor andel av kommunens tillgångar som är finansierade med egna medel och är ett mått på det långsiktiga finansiella handlingsutrymmet. För uppfyllande av god ekonomisk hushållning är det viktigt att soliditeten över en längre period inte försvagas utan utvecklas i positiv riktning.

Det som påverkar soliditeten är resultatet, värdet på tillgångarna och storleken på ansvarsförbindelsen. Ett av kommunfullmäktiges finansiella mål är att soliditeten ska vara positiv eller öka, vilket uppnås under perioden. Soliditeten ökar stadigt från bokslutet 2020 till 2022, vilket beror på goda resultat och sjunkande ansvarsförbindelse. För planåren 2023 och 2024 är soliditeten relativt stabil trots lägre budgeterade resultat. Det finns dock en viss osäkerhet gällande utvecklingen. RIPS-kommittén har fattat beslut om ändrade livslängdsantagande för beräkning av pensionsskulden, vilket kommer innebära att kommunens ansvarsförbindelse ökar. Detta kan innebära att soliditeten blir lägre än ovan redovisad.

Kommunalskatt

Melleruds skattesats uppgår till 22,60 kr/skr och föreslås vara oförändrad för planperioden. Skattesatsen är högre än både riket och regionen som för 2021 var 20,72 % respektive 21,38 %.

Avslutande kommentar

Liksom de flesta av Sveriges kommuner hade Mellerud ett högt resultat för 2020. Bidragande till detta var stora tillfälliga statsbidrag och en skatteunderlagsutveckling som inte blev lika svag som förväntat. Nämnderna redovisade dock sammantaget ett underskott. Prognosen för 2021 indikerar, trots budgetunderskott för de två stora nämnderna, ett starkt resultat. Bidragande till detta är en positiv utveckling av skatteunderlaget och tillfälliga generella statsbidrag. Även det budgeterade resultatet för 2022 är högt, med en prognostiserad stark ökning av skatteunderlaget, men det förutsätter att nämnderna fortsätter med kostnadsanpassningar för att det budgeterade resultatet ska uppnås. Det råder även viss osäkerhet om den samhällsekonomiska utvecklingen till följd av Covid-19, vilket kan påverka skatteintäkterna. För åren 2023 och 2024 sjunker resultaten succesivt. De minskade resultatnivåerna beror på en avtrappning av de generella statsbidragen, befolkningsminskning och lägre skatteunderlagstillväxt. Det är därför av yttersta vikt att inte göra nivåhöjande satsningar under 2022 som kvarstår när de tillfälliga statsbidragen försvinner året därpå.

Av kommunfullmäktiges finansiella mål uppfylls soliditet och investeringsmålet alla år medan resultatmålet inte uppfylls för 2024. För att uppnå resultatmålet behövs, med nu kända förutsättningar, kostnadsminskningar till 2024. Den demografiska utvecklingen framöver kommer medföra ett ökat behov av äldreomsorg samtidigt som prognosen pekar på en befolkningsminskning för Mellerud, vilket innebär lägre skatteintäkter. Det finns även ett behov att ytterligare platser i särskilt boende efter planperioden och det kan medföra ett investeringsbehov. Det är därför nödvändigt att budgetera med tillfredställande resultatnivåer för att möta framtida demografiska behov och kunna finansiera investeringar.

Balanskravsresultat

Balanskravet är lagstadgat enligt kommunallagen och innebär att intäkterna måste överstiga kostnaderna, dvs resultatet måste vara större än noll. Ett negativt resultat måste regleras inom tre år. I förvaltningsberättelsen ska det framgå en balanskravsutredning där det klart framgår resultat efter balanskravsutredning och före avsättning till resultatutjämningsreserv (RUR).

Sedan 2013 är det möjligt för kommuner att tillämpa resultatutjämningsreserv för att under vissa förutsättningar föra medel mellan olika år. Enligt kommunfullmäktiges riktlinjer, 2013-09-25 § 72, kan en reservering till RUR göras med högst det belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat eller den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar, som överstiger 1 % av skatteintäkter samt statsbidrag och utjämningsbidrag. Kommunfullmäktige har även beslutat om att resultatutjämningsreserven inte ska överstiga 4 % av intäkter från skatter och utjämningsbidrag.

Resultatutjämningsreserven uppgår till 26,1 mnkr, vilket motsvarar 4% av 2020 års intäkter från skatter och bidrag. Resultatutjämningsreserven är en del av kommunens egna kapital som uppgår till 315 mnkr för 2020 (122 mnkr inklusive ansvarsförbindelsen). Det finns ingen likvid fond som innehåller RUR, vid en eventuell disposition så får det ske utifrån de finansiella förutsättningar som råder vid det tillfället - en utökning av låneskulden är ett sätt, förutsatt att det finns utrymme inom det finansiella målet.

Budgeterad balanskravsutredning	Mnkr	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Årets budgeterade resultat		16,6	17,2	13,8	7,5
- Samtliga realisationsvinster					
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet					
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet					
+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper					
-Återföring av orealiserade vinster och förluster					
Årets resultat efter balanskravsjustering					
-Reservering av medel till resultatutjämningsreserv					
+Användning av medel för resultatutjämningsreserv					
Årets balanskravs resultat		16,6	17,2	13,8	7,5

Nämnder

Fotograf: Martin Gustavsson

Nämnder

Kommunstyrelsen

Nämndens ansvarsområde:

Kommunstyrelsen leder och samordnar kommunens angelägenheter enligt fullmäktiges riktlinjer och övriga styrdokument samt har uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Styrelsen bereder ärenden till fullmäktige. Kommunstyrelsen i Mellerud är även samhällsbyggnadsnämnd.

Kommunstyrelsen ska ha uppsikt över övriga nämnders och kommunala organs verksamhet, över de kommunala bolagen, samt över de kommunalförbund, med mera, som kommunen är medlem i. Kommunstyrelsen har ett arbetsutskott, tillika ekonomiutskott, personalutskott, förhandlingsdelegation samt trafik- och krisledningsnämnd.

Verksamheten bedrivs i två förvaltningar. Kommunstyrelsens förvaltning samt kommunstyrelsens samhällsbyggnadsförvaltning. Tillväxtenheten som tillhör kommunstyrelsens förvaltning arbetar för både byggnadsnämnden (genom bygglov, bygganmälan, strandskyddsdispens och enkla detaljplaner) och kommunstyrelsen (närlingslivssamordning, turismutveckling, detaljplaner och pågående arbete med översiktsplan)

Ram 2022

Ramförändringar (tkr)	KS	var av SBF	varav KSF
Budget 2021	84 247	27 215	57 032
Löneuppräknings timlöner, OB ers, arvoden mm	275	185	90
Övrig uppräknings 0,5 %	472	290	182
Köp av huvudverksamhet 2,5 % uppräknings	405	60	345
Ökat förfogande anslag	3 000	0	3 000
Deponikostnad till skattekollektivet off. renhållning	500	500	0
Fixar-Malte	-150	-150	0
Kapitalkostnader	150	150	0
Sänkt internränta	-2117	-2 111	-6
Interna kostnader	-941	-948	7
Omdisponering av telefoni (växel)	278	-45	323
Kompensation lönerrevision 2021	432	180	252
Justering omorganisation plan och bygg		950	-950
Justering internränta, finans, service	1 341	1 368	-27
Flytt servicelag från KUN	355	355	
Flytt personalbudget plan och bygg från BN	3 104	2 949	155
Ökning av förfogande anslaget	400		400
Budget 2022	91 751	30 945	60 803

Löneuppräknings för månadsanställd och visstidsanställda budgeteras centralt och fördelas ut när lönerrevision är klar.

I budgetramen (KSF) ingår förfogandeanslaget med 4 200 tkr.

Förändring av budgetram:

- Anslaget till **förfogandeanslaget** har höjts med 3 000 tkr och uppgår totalt till 3 800 tkr per år. Anslaget ingår i KSF:s budgetram ovan.
- Utökat anslag till Samhällsbyggnadsförvaltningen med 500 tkr för drift av Hunnebyns deponi.
- **Förfogandeanslaget höjs med 400 tkr 2022 till totalt 4 200 tkr för 2022 och med 4 200 tkr till totalt 8 000 tkr 2023 och 2024.**
- **Anslag till brottsförebyggande arbetet med 100 tkr för 2022 och 200 tkr för 2024, ersättning från staten enligt finansieringsprincipen.**

Drift av deponin vid Hunnebyn finansieras idag av renhållningskollektivet. En utredning har genomförts som visar att detta är felaktigt och kostnader för detta skall bekostas av skattekollektivet (offentlig renhållning) enligt lagkrav. Ett arbete pågår med att minska kostnader för Deponin. Ramtillskottet kommer minska i samma omfattning som kostnadsminskningen.

Övrigt

Budgeten innebär ingen uppdatering av reglementet för vägbidrag och storleken på vägbidrag ligger kvar på nuvarande nivåer.

Ålägganden i samband med förvärvet av Sandlycke gård, som att rusta upp fastigheten och ta bort förfallna byggnader, kommer göras inom ordinarie driftbudget och sker därför stegvis under en längre tid.

De taxefinansierade verksamheterna håller på att se över taxorna. Taxorna måste anpassas för att möta de ökade driftkostnaderna och den höga investeringsvolymen inom VA-verksamheten. Målet är att de ska vara väl genomarbetade förslag till taxor inför 2022.

Investeringar

Nämndernas investeringsramar och investeringsprojekt redovisas under avsnittet investeringsbudget per nämnd och investeringsplan 2022–2026.

Byggnadsnämnden

Nämndens ansvarsområde:

Byggnadsnämnden fullgör kommunens uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet – med undantag av den översiktliga fysiska planeringen, som handhas av kommunstyrelsen – och har det närmaste inseedet över byggnadsverksamheten enligt Plan- och bygglagen (2010:900).

Nämndens ansvarsområden omfattar:

Fysisk planering - innefattar översiktsplaner, områdesbestämmelser och detaljplaner, bygglov, marklov, rivningslov och förhandsbesked, byggkontroll och tillsyn, samt mätning, kartproduktion och GIS-samordning strandskyddsdispenser.

Ram 2022

Ramförändringar	tkr
Budget 2021	2 833
Löneuppräknings timlöner, OB ers, arvoden mm	10
Övrig uppräknings 0,5 %	4
Omdisponering av telefoni (växel)	-5
Flytt av personalbudget till kommunstyrelsen	- 3 103
Budget 2022	-262

Förändring av budgetram:

- Flytt av budget för personalkostnader till kommunstyrelsen till följd av ändring i byggnadsnämndens reglemente.

Kultur- och utbildningsnämnden

Nämndens ansvarsområde:

Nämnden bedriver i enlighet med skollag, läroplaner och förordningar förskola, förskoleklass, skolbarnomsorg, grundskola, särskola, gymnasieskola, kommunal vuxenutbildning, svenskundervisning för invandrare samt särvox. Det åligger även kultur- och utbildningsnämnden att ansvara för korttidstillsyn av skolungdom över 12 år (FSO) utanför det egna hemmet i anslutning till skoldagen samt under lov. Nämnden har vidare till uppgift att utifrån bibliotekslagen leda kommunens biblioteksverksamhet.

Kultur- och utbildningsnämnden ansvarar vidare för kommunal musikskola, allmänkulturell verksamhet utlokaliserade högskolekurser, uppdragsutbildning och Kulturbruket på Dal (självförvaltningsorgan). Nämnden ansvarar också för arbetsmarknadsenheten.

Budget 2022

Ramförändringar	tkr
Budget 2021	236 669
Löneuppräknning timlöner, OB ers, arvoden mm	43
Övrig uppräknning 0,5 %	295
Köp av huvudverksamhet 2,5 % uppräknning	525
Tillfällig förstärkning	4 000
Fixar-Malte	150
Sänkt internränta	-9
Interna kostnader	473
Omdisponering av telefoni (växel)	-124
Kompensation lönerevision 2021	1 341
Flytt av AME:s organisation och Fixarmalte till SN	- 4 408
Flytt servicelag till KS SBF	- 355
Justering intern ränta	3
Ramhöjande anslag till stöd för elever, familjeförskola	4 000
Tillfälligt anslag	3 000
Kompensation extra studietid	100
Budget 2022	245 703

Löneuppräknning för månadsanställd och visstidsanställda för 2022 budgeteras centralt och fördelas ut när lönerevision är klar.

Förändring av budgetram till 2022:

- Tillfälligt anslag på 4 mnkr för 2022 avseende kostnader för interkommunal ersättning och eventuell utbildningsskuld till följd av Covid-19.

- Ramhöjande anslag på 4 mnkr från 2022 och framåt för stöd till elever i grundskolan, förskolelärare till familjecentral, lokalkostnader för förskoleplatser i Åsebro mm.
- Tillfälligt anslag på 3 mnkr 2022 till SFI-undervisning, ökat antal GRUNDVUX-platser mm
- Anslag för extra studietid med 100 tkr för 2022 och 200 tkr per år för 2023 och 2024. Anslag för planering för gymnasial utbildning med 200 tkr per år 2023 och 2024. Ersättning från staten enligt finansieringsprincipen.

Både andelen gymnasieelever som studerar i annan kommun och programkostnaden har ökat. Totalt har kostnaden ökat med 4,9 mnkr mellan budgetåren 2019–2020. Inför 2023 ska ett nytt samarbetsavtal avseende naturbruksavtal med regionen tecknas vilket kan medföra ändrade förutsättningar för Mellerud.

Distansundervisningen kommer troligtvis påverka studieresultatet med en risk att elever inte får godkänt i vissa ämnen och behöver extra stöd eller ett fjärde år för att klara examen under nästa år.

Övrigt

Mellerud är en av 40 kommuner i Sverige som driver fler skolor än de får ersättning för i det kommunala utjämningsystemets beräknade behov. Enligt utjämningsystemets modell börjar merkostnader för kommunen vid 80 elever i årskurs F-6. SCB prognostiserar ett minskat invånarantal vilket aktualiserar frågan om antalet skolor i kommunen i förhållande till antal elever och möjligheter omfördela mer resurser till undervisning istället för lokaler.

Gymnasieverksamheten, enligt statistiken, har en kostnad som är lägre än referenskostnaden. Det fria skolvalet innebär att gymnasieeleverna fritt kan välja program och gymnasieskola. Trenden har varit att eleverna valt dyrare utbildningsplatser vilket medfört ökade kostnader vilket innebär att åtgärder och omdisponeringar måste genomföras inom andra verksamheter för att finansiera detta.

Volymmått

Asylelever ingår inte i nedan mått.

Förskola

	Utfall 2020	Budget 2021	Nuläge 210302	Prognos 2022
Förskola	430	458	444	457

Barnantalet i förskolan prognostiseras minska från och med hösten 2022.

Fritidshem

	Budget 2021	Prognos 2022
Åsen	32	27
Dals-Rostock	90	87
Nordal	90	81
Mellerud Södra	70	75
Åsebro	54	53
Summa	336	322

Fritidshemmen minskar sin verksamhet marginellt 2022.

Grundskola

	210302	2022	2023	2024	2025
Råda	266	319	320	311	301
Åsen	59	50	49	47	44
Dals-Rostock	148	161	164	161	157
Nordal	311	300	283	275	279
Mellerud Södra	111	107	111	109	104
Åsebro	94	96	95	94	94
Summa	989	1032	1 022	997	978

Totalt ökar elevantalet 2022–2024. En elevminskning sker på Åsens skola och Nordalsskolan under de närmaste 5 åren. Antalet elever med annat modersmål ökar och utgör nu cirka 37 % av elevgruppen i grundskolan. Asyl elever är ej medräknade i prognosen.

Särskola

Särskolans elevtal 2022 prognostiseras till att bli likvärdigt 2021. 13 elever i grundsärskola Mellerud, samt 5 gymnasiesärelever i annan kommun.

Gymnasieutbildning

	2021	2022	2023	2024	2025
Elevpeng, Dahlstiernska	130	128	134	138	142
<i>var av sålda platser</i>	<i>-35</i>	<i>-40</i>	<i>-40</i>	<i>-35</i>	<i>-35</i>
IKE köpta platser	220	215	224	246	260
Överåriga	39	39	43	47	48
Summa	354	342	361	396	415

Antalet elever i gymnasieålder minskar något under de närmsta åren men ökar igen 2023. Antal överåriga elever och elever med annat modersmål ökar. Av Dahlstiernskas elever går 36 % på IM programmen, de flesta på IM språk med annat modersmål. Statsbidraget för IM programmet har utgått helt 2021.

Vuxenutbildning

	15/10–20	15/2–21	2022
SFI	92	86	90
Vuxenstuderande	156	186	170
Summa	248	272	260

Antalet elever totalt minskar något 2022. Troligtvis minskar antalet SFI studerande över tid och övergår till vuxenstuderande.

Investeringar

Nämndernas investeringsramar och investeringsprojekt redovisas under avsnittet investeringsbudget per nämnd och investeringsplan 2022–2026.

Uppdrag

Kultur- och utbildningsnämnden får i uppdrag att, i samverkan med extern part, utreda skolorganisationen i Melleruds kommun.

Socialnämnden

Nämndens ansvarsområde:

Socialnämnden ansvarar för uppgifter inom socialtjänstens verksamhetsområden individ- och familjeomsorg samt vård och omsorg om äldre och funktionshindrade, som omfattar hälso- och sjukvård vid de särskilda boendeenheterna liksom för inskrivna inom hemsjukvården. Socialnämnden fullföljer kommunens uppgifter enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), dock inte verkställighet av 9 § 7 LSS, korttidstillsyn för skolgång över 12 år utanför det egna hemmet i anslutning till skoldagen samt under lov, där ansvaret åligger kultur- och utbildningsnämnden. Nämnden ansvarar vidare för familjerådgivning samt konsumentvägledning.

Ram 2022

Ramförändringar	tkr
Budget 2021	296 979
Löneuppräknings timlöner, OB ers, arvoden mm	1 176
Övrig uppräknings 0,5 %	305
Köp av huvudverksamhet uppräknings 2,5 %	525
Sänkt internränta	-29
Interna kostnader	255
Omdisponering av telefoni (växel)	-148
Kompensation lönerrevision 2021	2 223
Flytt av AME:s organisation och Fixarmalte till SN	4 408
Justering intern ränta	12
Tillfälligt anslag: Öppnade av familjecentral	800
Kompensation fast omsorgskontakt	300
Budget 2022	306 806

Löneuppräknings för månadsanställd och visstidsanställda budgeteras centralt och fördelas ut när lönerrevision är klar.

Förändring av budgetram till 2022:

- Tillfälligt anslag på 0,8 mnkr för 2022 för införande av familjecentral.
- Anslag förextra omsorgskontakt med 300 tkr för 2022 och 600 tkr per år för 2023 och 2024. Anslag för minskade riktade statsbidrag, minskade timanställda i äldreomsorgen m.fl., med 2 400 tkr från 2024. Minskat anslag med -200 tkr för 2023 och -300 tkr för 2024 avseende personlig assistans och sjukvårdande insatser. Ersättning/regleringar från staten enligt finansieringsprincipen.

Volymmått

	2021	2022	2023	2024
Antal boende SÄBO	54 demens 59 somatik	54 demens 59 somatik	54 demens 59 somatik	63 demens 59 somatik <i>+ 8-9 platser</i>
Antal hemtjänsttagare	322	320–330	320–330	320–330
Antal beslut om bostad med särskild service enligt LSS	28 gruppboestad 25 serviceboestad	28 gruppboestad 26 serviceboestad	28 gruppboestad 26–28 serviceboestad	<i>Samma nivå totalt men sannolikt behövs en omvandling för fler serviceplatser</i>

Behov av särskilt boende för äldre kommer öka i takt med att andelen personer över 85 år ökar. Prognosen över hur mycket behovet ökar påverkas av flera andra faktorer som ambitionsnivån i biståndsbedömningen, tillgång till alternativa insatser, vilka vårdinsatser regionen kan tillhandahålla och om de äldre generellt kommer vara friskare framåt i tid än idag, vilket är sannolikt. Som det ser ut idag finns ingen kö in på särskilt boende och god tillgång till dagverksamhet, korttid och växelvård, vilket kan fördröja behovet av särskilt boende. Förvaltningens prognos är därför att det först 2024 behövs fler platser (8–9 platser), vilket då bör kunna möjliggöras av ombyggnation på Fagerlid.

När det gäller utvecklingen inom hemtjänst syns i nuläget ingen ökning utan en minskning jämfört med föregående år. För 2022–2023 ser förvaltningen ingen anledning att ta höjd för att omfånget på hemtjänsten ska öka väsentligt utan eventuella volymökningar bör kunna hanteras inom ordinarie drift.

Inom LSS ser vi inget som tyder på påtagliga volymförändringar inom de närmaste åren. Prognosen pekar på ungefär samma nivåer av behov av platser inom bostad med särskild service de kommande åren. Det behov som förvaltningen känner till om gruppboestad för ungdomar efter gymnasiet bör kunna hanteras genom intern omflyttning.

Övrigt

I jämförelse med andra liknande kommuner ligger Mellerud högt kostnadsmissigt inom IFO och inom äldreomsorgen. Ett arbete med handlingsplaner pågår inom IO och vård och omsorg med inriktning att sänka kostnaderna och behålla kvalitén.

Den stora utmaningen inom nämndens område finns inom äldreomsorgen. Demografin ger en ökning av antal äldre vilket leder till ett sannolikt ökat behov av särskilt boendeplatser och hemtjänst. Behov av särskilt boende för äldre kommer öka i takt med att andelen personer över 85 år ökar. Som det ser ut idag finns ingen kö in på särskilt boende och god tillgång till dagverksamhet, korttid och växelvård, vilket kan fördröja behovet av särskilt boende. Prognosen är att det först 2024 behövs fler platser (8–9 platser), vilket då bör kunna möjliggöras av ombyggnation på Fagerlid.

En annan utmaning är kompetensförsörjning. För att kunna bemöta detta är det helt avgörande att dra nytta av välfärdsteknik och digitalisering inom det sociala området. Det finns idag ett flertal processer som skulle kunna helt eller delvis digitaliseras och automatiseras. En satsning på en digitalisering med fokus på välfärdsteknik och automatisering inom det sociala området är därför nödvändig och ambitionen är att detta kan ske i Dalslandssamverkan.

Satsningar och omprioriteringar

Satsningar och utökade behov:

- En familjecentral behövs för att säkra det riktade förebyggande arbetet till barn. Planering pågår att starta våren 2022
- För att kunna bygga upp en fungerande öppenvård och möta behov på hemmaplan planeras att öppenvården förstärkas
- För att säkerställa att verksamheten tillvaratar digitaliseringens och välfärdsteknikens möjligheter behövs en digitaliseringsstrategi. Ambitionen är att detta ska göras i Dalslandssamverkan.
- Det finns en risk att försörjningsstödskostnaderna ökar 2022 till följd av arbetsförmedlingens ändrade arbetssätt

Åtgärder för kostnadseffektivitet:

- Nya riktlinjer för bistånd för att säkerställa rätt ambitionsnivå för särskilt boende och hemtjänst samt övriga insatser till äldre
- Översyn av lokaler för att säkerställa optimal hantering kring detta
- Nya organisationen tillsammans med Bengtsfors minskar kostnaderna för chefer samtidigt som satsning görs på stabschef med utpekat ansvar för heltidsresan och att optimera hanteringen av bemanning och personalkostnader
- Minska kostnaderna för köpt vård inom IFO enligt handlingsplan. Ett pågår om att konvertera konsulentstödda familjehem till arvoderade. Ett arbete pågår även med att bygga upp öppenvården och alternativa lösningar på hemmaplan för att hålla nere kostnaderna för köpt vård till vuxna.
- Minska personalkostnaderna inom Vård och omsorg enligt handlingsplan. Ett arbete pågår redan med att se över schemaläggning och bemanningshanteringen inom vård och omsorg

Investeringar

Nämndernas investeringsramar och investeringsprojekt redovisas under avsnittet investeringsbudget per nämnd och investeringsplan 2022–2026.

Ekonomiska rapporter

Ekonomiska rapporter

Resultatbudget

Belopp i Mnkr	Prognos				
	Bokslut 2020	2021 april	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Verksamhetens intäkter	191.3	186.9	182,9	182,9	183,0
Verksamhetens kostnader	-797.3	-801.7	-813,4	-823,1	-841,3
Avskrivningar	-27.3	-30.8	-31,0	-31,0	-31,0
Verksamhetens nettokostnader	-633.3	-645.6	-661,4	-671,2	-689,3
Skatteintäkter	376.4	397.2	410,7	424,3	437,3
Generella statsbidrag och utjämning	276.7	272.4	273,1	266,2	265,4
Verksamhetens resultat	19.7	24.0	22,3	19,4	13,5
Finansiella intäkter	1.0	1.1	1,2	1,2	1,2
Finansiella kostnader	-4.3	-3.7	-6,4	-6,9	-7,2
Resultat efter finansiella poster	16.4	21.4	17,1	13,7	7,5
Skattekostnader					
Extraordinära poster					
Årets resultat	16.4	21.4	17,1	13,7	7,5
Förändring av ansvarsförbindelse för pensioner					
Årets resultat inklusive förändring ansvarsförbindelse	16.4	21.4	17,1	13,7	7,5

Kassaflödesbudget

Belopp i Mnkr	Prognos				
	Bokslut 2020	2021 april	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Periodens resultat	16.4	21.4	17,1	13,7	7,5
Justering för av- och nedskrivningar	27.3	30.8	31,0	31,0	31,0
Förändring av pensionsavsättningar	0.1		-0,2	-0,1	0,0
Förändring av övriga avsättningar	-0.4				
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	-0.2				
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	43.2	52.2	47,9	44,6	38,4
Ökning(-)/minskning(+) kortfristiga fordringar	-16.4				
Ökning(-)/minskning(+) förråd och varulager	0.0				
Ökning(+)/minskning(-) kortfristiga skulder	14.4				
Kassaflöde från den löpande verksamheten	41.1	52.2	47,9	44,6	38,4
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i immateriella anläggningstillgångar					
Investering i materiella anläggningstillgångar	-98.3	-73.2	-129,0	-70,1	-51,7
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	0.1				
Förändring investeringsbidrag och anslutningsavg.	4.1				
Förändring leasingtillgång	-2.5				
Förändring av leasingsskuld	2.5				
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-94.2	-73.2	-129,0	-70,1	-51,7
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån	65.0	0.0	65,0	40,0	15,0
Amortering av skuld					
Ökning långfristiga fordringar					
Minskning av långfristiga fordringar					
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	65.0	0.0	65,0	40,0	15,0
Periodens kassaflöde	11.9	-21.0	-16,1	14,5	1,7
Likvida medel från årets början	45.9	57.9	36,8	20,7	35,2
Likvida medel vid årets slut	57.9	36.8	20,7	35,2	36,9

* Prognostiserad överförflyttningsbudget för investeringar med 30 mkr för 2022.

Balansbudget

Belopp i Mnkr	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar	669.8	712.2	810,2	849,4	870,2
Finansiella anläggningstillgångar	13.4	13.4	13,4	13,4	13,4
Summa anläggningstillgångar	683.2	725.6	823,6	862,8	883,6
Omsättningstillgångar					
Förråd m.m.	8.9	8.9	8,9	8,9	8,9
Fordringar	79.6	79.5	79,5	79,5	79,5
Kortfristiga placeringar					
Kassa och bank	57.8	36.8	20,7	35,2	36,9
Summa omsättningstillgångar	146.3	125.2	109,2	123,6	125,3
SUMMA TILLGÅNGAR	829.5	850.8	932,8	986,4	1008,9
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Årets resultat	16.4	21.4	17,1	13,7	7,5
Resultatutjämningsreserv	26.1	26.1	26,1	26,1	26,1
Övrigt eget kapital	273.0	289.4	310,8	327,9	341,6
Summa Eget kapital	315.5	336.9	354,0	367,7	375,2
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande	6.0	6.0	0,0		
Andra avsättningar	4.0	4.0	9,9	9,8	9,8
Summa avsättningar	10.0	10.0	9,9	9,8	9,8
Skulder					
Långfristiga skulder	364.9	364.9	429,9	469,9	484,9
Kortfristiga skulder	139.0	139.0	139,0	139,0	139,0
Summa skulder	503.9	503.9	568,9	608,9	623,9
S:A EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	829.4	850.8	932,8	986,4	1008,9
Panter och ansvarsförbindelser					
1. Panter och därmed jämförliga säkerheter					
2. Ansvarsförbindelser					
a) Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna	193.4	186.4	179,7	174,3	168,8
b) Övriga ansvarsförbindelser	165.9	165.9	165,9	165,9	165,9

Driftbudget per nämnd

Nämnd	Belopp i mnkr	Bokslut 2020	Prognos 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Kommunfullmäktige		2,6	2,7	3,4	3,1	3,2
Kommunstyrelsen		81,4	86,9	91,8	96,1	96,6
- Administrativ förvaltning		53,9	59,6	60,8	64,9	65,1
- Samhällsbyggnadsförvaltning (stödfunktioner)		27,4	27,3	30,9	31,2	31,5
Byggnadsnämnden		2,1	2,9	-0,3	-0,3	-0,3
Kultur- och utbildningsnämnden		241,5	248,2	245,7	239,3	239,7
Socialnämnden		307,3	301,1	306,8	306,4	309,1
Summa nämnder		634,9	641,8	647,4	644,8	648,3
Finansförvaltning ¹⁾		-1,6	3,8	14,0	26,5	41,0
Verksamhetens nettokostnader		633,4	645,6	661,4	671,2	689,3

1) Avser pensioner, arbetsgivaravgifter, internränta, avtalsförsäkringar, kompensation löneökningar 2022–2024

Förfogandeanslaget ingår i kommunstyrelsens budget (KSF) 2022–2026 med 4,2 mnkr 2022 och 8 mnkr per år för 2023 och 2024.

Investeringsbudget per nämnd

Nämnd	Belopp i mnkr	Bokslut 2020	Prognos 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Kommunfullmäktige		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Kommunstyrelsen		90.5	68.6	94.5	68.1	49.8
Skattefinansierad verksamhet		67.1	30.1	33.4	31.4	26.4
<i>varav administrativa förvaltningen*</i>		2.6	3.0	2.8	2.3	1.7
<i>varav fastighetsverksamhet inkl. teknisk överg.</i>		46.6	11.8	16.6	15.3	11.2
<i>varav gata och parkverksamhet</i>		16.5	14.8	13.2	13.1	13.1
<i>varav offentlig renhållning</i>		1.2	0.0	0.3	0.3	
<i>varav serviceenheten</i>		0.2	0.5	0.5	0.4	0.5
Affärsdrivande verksamhet		23.4	38.6	61.1	36.7	23.4
<i>varav renhållningsverksamhet</i>		0.2	0.8	0.3	10.95	0.3
<i>varav VA-verksamhet</i>		22.3	37.4	43.5	20.4	22.9
<i>varav Fjärrvärmeverksamhet</i>		0.9	0.4	17.4	5.4	0.3
Byggnadsnämnden		0.0	0.2	0.2	0.1	0.0
Kultur- och utbildningsnämnden		0.7	1.3	1.8	1.3	1.3
Socialnämnden		3.0	3.1	2.5	0.6	0.6
Summa nämnder		94.2	73.2	99.0	70.1	51.7
<small>*Inklusive Rådahallen</small>						
-Varav skattefinansierat		70.8	34.7	37.9	33.4	28.3
-Varav taxefinansierat		23.4	38.6	61.1	36.7	23.4

Överföringsbudget från 2021 tillkommer.

I investeringsplanen för 2022–2026 framgår nämndernas investeringar per projekt.

Tillägg har gjorts till investeringsbudgeten med 350 tkr för utredning Skållerudshemmet.

Utbyggnad av Åsebro förskola kan komma att påbörjas under 2022. Byggnationen med kalkyl och finansiering kommer behandlas som separat ärende till kommunfullmäktige under 2022.

Investeringsplan

Objekt	Budget 2022	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026
Övergripande					
Tekniska övergripande	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000
Centrumutveckling - torg/parker	1 000 000				
Summa Övergripande	1 300 000	300 000	300 000	300 000	300 000

Kommunstyrelsen inkl IT					
Anpassning av turistinformationen Dalslands center (inv. Samhällsbyggnad)	100 000				
Mörkläggningsgardiner Dalslands Center		130 000			
Ljudanläggning Hallingsalen Dalslands Center			100 000		
Rumsavskiljare/ridå Dalslands center			80 000		
Belysning Dalslands center				50 000	
Ny hemsida	100 000			500 000	
Diverse inventarier	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
EDS Switchar ca 25 per år	600 000	600 000	600 000	600 000	600 000
EDS Huvdswitch					1 000 000
EDS UPS ca 5 per år	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
EDS SAN (lagringsyta)		400 000			
EDS WLC (styr vårt WiFi)		250 000			
EDS AC i serverrummet	100 000				
EDS AP (WiFi antenner) ca 60 om året		400 000	400 000	400 000	400 000
EDS Datorer och mobiler till EDS	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
EDS Diariesystem	500 000				
EDS e-Arkiv	300 000	150 000	150 000	150 000	150 000
EDS Politikerdatorer	110 000	110 000	110 000	110 000	110 000
Summa Kommunstyrelsen inkl IT enheten	2 010 000	2 240 000	1 640 000	2 010 000	2 460 000

Rådahallen					
Takhiss omklädningsrumhandikapp 2 st	50 000				
Kyl samt ombyggnadcafeteria	100 000				
Städmaskin			80 000		
Passagegrind		50 000			
Vattenhinderbana	60 000				
Styrssystem källaren (investering samhällsbyggnad)	600 000				

Bassängmatta över rehab		50 000				
Summa Rådahallen	810 000	100 000	80 000	0	0	

Fastighetsenheten

Nya eller utbyte komponenter (huvudsak vent)	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	
Bryggor Sunnanå, utbyte		400 000		400 000		
Brygga Gästhamnen Häverud	450 000					
Rådavallen, friidrott - allvädersbanor/MIF	2 100 000					
Tillgänglighetsanpassning kommunhus - utredning	100 000	3 000 000				
Bergs ombyggnad	2 000 000					
Bergs ombyggnad IT	500 000					
Om -Ny byggnad förråd	2 500 000					
Takbyte	750 000	1 000 000		1 000 000		
Fönsterbyte Georgsgatan	400 000					
Uppdatering av utemiljöskolor (1 skola/år)	400 000	400 000	400 000	400 000		
Parkering Vita Sannar (nytt avtal)		900 000				
Solceller	1 300 000	500 000	450 000	500 000	500 000	
Åsebro skola, fettavskiljare köket	130 000					
Återställa byggnad bak Röda stugan Sunnanå	750 000					
Sunnanå hamnmiljö, toaletter duschar			2 500 000			
Kroppefjälls förskola Ventilation			3 300 000			
Mark eller fastighetsköp	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000	
Konstgräsplan, gräs, belysning		3 800 000				
Vita Sannar toalett norra stranden		800 000				
Elverk portabla	400 000			300 000		
Utredning Skållerudshemmet	350 000					
Summa Fastighetsenheten	16 630 000	15 300 000	11 150 000	7 100 000	5 000 000	

Gatu och parkenheten

Nya eller utbyte komponenter	600 000	600 000	600 000	600 000	600 000	
Uppdatering av lekplatser	300 000	300 000		300 000		
Tillgänglighetsanpassningar inkl. skyltning	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	
Reinvestering asfalt	4 200 000	4 200 000	4 200 000	4 200 000	4 200 000	
Utbyggnad Sapphult	300 000			800 000		
Utbyte Gatubelysning	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000	
Belysning Lilla spåret. Åsensbruk	1 700 000					
Trafikhöjande åtgärd korsning N.Kungsg/Bergsg.		500 000				
Trafik/Trivselåtgärder Österrådaplan/Telaris		500 000				

Trafikutredning tung tfk Ö Ind område	300 000			2 000 000	
Gator runt Ugglan	1 000 000	0	0	0	
Trafikhöjande åtgärd korsning N.Kungsg/Bergsg.	500 000				
Trafik/Trivselåtgärder Österrådaplan/Telaris	500 000	0	0		
Utbyte badbrygga Vita Sannar	200 000				
GC väg Dals Rostock norra		1 700 000			
Utbyggnad gator bostadsområde, Sjöskogen			5 000 000		
Ny infart + parkering Lunden			500 000		
Aktivitetsområde som kompletterar Parkgatan		1 500 000			
Ny traktor	500 000				
Ny detaljplan Vita Sannar, Strövområde, parkering		2 000 000			
GC-väg Vita Sannar - Sunnanå - avtal, skyltning	100 000				
Sandlada	200 000				
Sadéns runda, Kroppefjäll			1 000 000		
Summa Gatu och parkeringen	11 900 000	12 800 000	12 800 000	9 400 000	6 300 000

Offentlig renhållning

Nya eller utbyte komponenter	0	0	0	0	0
Asfalt vid Hellbergs FTI-station	250 000				
Asfalt FTI station Dals Rostock		250 000			
Summa Offentlig renhållning	250 000	250 000	0	0	0

Serviceenheten

Stekbord Åsebro	70 000				
Diskmaskin Fagerlid	50 000				
Ugn Karolinerkolan	150 000				
Kyl/frys Åsebro		50 000			
Ugn Fagerlidsskolan			100 000		
Kokgryta Rådaskolan			250 000		
Ugn Nordalsskolan		100 000			
Bufféline Råda köket		150 000			
Avsvalningskyl Skållerudshemmet	50 000				
Ugn Åsebro kök				75 000	
Köksblandare Råda köket	80 000				
Maskiner lokalvården	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Summa Serviceenheten	500 000	400 000	450 000	175 000	100 000

Byggnadsnämnden

Byte av kartsystem	200 000				
GIS 3D		75 000			
Summa Byggnadsnämnden	200 000	75 000	0	0	0

Kultur- och utbildningsnämnden

Div. inventarier förskola och skola	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000
Utköp modul 4 avdelningar Lunden				5 200 000	
Kameraövervakning	500 000				
Datorer- och inventarier IKT	800 000	800 000	800 000	800 000	800 000
Summa Kultur- och utbildningsnämnden	1 800 000	1 300 000	1 300 000	6 500 000	1 300 000

Socialnämnden

Grundutrustning/Sängar VoO	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000
Generell Investeringsbudget SN div inventarier	400 000	400 000	400 000	400 000	400 000
Säbo/demensplatser 10 st Fagerlid		0	0		
Inventarier Fagerlid i samband med flytt	400 000				
IT-system IFO	600 000				
Stallets Dagliga verksamhet LOKAL	900 000				
Summa Socialnämnden	2 500 000	600 000	600 000	600 000	600 000

SUMMA skattefinansierad verksamhet	37 550 000	33 365 000	28 320 000	26 085 000	16 060 000
---	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

VA-verksamhet

Nya eller utbyte komponenter	1 850 000	1 850 000	1 850 000	1 850 000	1 850 000
Sanering ovidkommande vatten	15 100 000	6 800 000	5 200 000	13 100 000	14 000 000
Höja leveranssäkerhet. Förstärkning av ledn.	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	
Köpmannebro	500 000	2 000 000	1 000 000	30 000 000	15 000 000
Östra Järn		7 000 000	7 000 000	1 000 000	
Dagvattenanläggningar			500 000	500 000	500 000
Vita - Mellerud				1 000 000	6 000 000
Anolfsbyn-Åsensbruk	6 000 000				
Solceller inkl. papptak	1 300 000			250 000	
Sunnanå ARV värmesystem		480 000			
Sverkersbyn-Dals Rostock			250 000	2 000 000	
Intagsledning Vita sannar fördyring	10 000 000				
Backa-Sällsäter intäkter					-1 000 000
Backa-Sällsäter flyttas från -21				1 500 000	
Skalskydd Sunnanå		300 000			
Tak Sverkersbyn lågvattenreservoar			800 000		

Nya personalutrymmen VA	5 000 000				
Nytt kartsystem	500 000				
Utbyte PLC anläggningar	2 200 000	1 000 000	1 300 000	2 000 000	2 000 000
Utbyggnad VA bostadsområde, Sjöskogen			4 000 000		
Summa VA-verksamhet	43 450 000	20 430 000	22 900 000	54 200 000	38 350 000

Renhållning					
Nya eller utbyte komponenter	250 000	250 000	250 000	250 000	250 000
Kretsloppspark Hunnebyn		10 000 000			
Nytt vågprogram		200 000			
Ny våg		500 000			
Summa Renhållning	250 000	10 950 000	250 000	250 000	0

Fjärrvärme					
Nya eller utbyte komponenter	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Panna Kroppefjäll	2 000 000				
PC Klippvägen brännare	150 000		175 000		
PC Södra Åsen brännare	150 000				
PC Åsebro ny panna		250 000			
Anpassning pannor till nya miljökrav	15 000 000	5 000 000			
Summa Fjärrvärme	17 400 000	5 350 000	275 000	100 000	250 000
SUMMA taxefinansierad verksamhet	61 100 000	36 730 000	23 425 000	54 550 000	38 600 000

Oförutsett/Ej fördelat

TOTALSUMMA	99 000 000	70 095 000	51 745 000	80 635 000	54 660 000
Varav nya eller utbyte komponenter	8 500 000	8 500 000	8 500 000	8 500 000	8 500 000
Varav Bidrag till infrastrukturella investeringar		1 700 000			

Utbyggnad av Åsebro förskola kan komma att påbörjas under 2022. Byggnationen med kalkyl och finansiering kommer behandlas som separat ärende till kommunfullmäktige under 2022.

Överföringsbudget från 2021 tillkommer.